

VI. Nemzetközi szervezetek jogalanyiságának egyes kérdései

222. Milyen példákkal tudja alátámasztani, hogy a Nemzetközi Bíróság maga is érvényesítette az ENSZ különböző szerveinek aktusait?

223. Magyarázza meg, hogy egy nemzetközi szervezet alapokmánya (elnevezésétől függetlenül is), mint nemzetközi szerződés, mennyiben tér el a nemzetközi szerződések túlnyomó többségétől? Melyek azok a sajátosságok, amelyek általában jellemzik az ún. alapokmányokat?

224. Miben különbözik általában a nemzetközi szervezetekben a tagok, a társult tagok és a megfigyelők státusza?

225. Külügyminiszterének földrajzilag közel eső országbeli kollégája hosszasan panasolja, hogy nem engedik, hogy állama X nemzetközi szervezetbe tagfelvételi kérelmet nyújtson be. Azt fejtegeti, hogy az "államok egyenjogúságának súlyos sérelme", hogy eleve elzárják előle a lehetőséget. A külügyminiszter nem kíván az ügy politikumával foglalkozni s szeretné olyan nemzetközi jogi érvet felhozni, amivel a felvetésre egyértelműen tud reagálni. Mit tanácsol?

226. Külügyminisztere számára áttekintést kell készítenie, hogy a különböző nemzetközi szervezetekben melyek a leggyakoribb felvételi kritériumok. Említsen példákat is!

227. Miután újabb fontosnak tekintett nemzetközi szervezetbe nyertünk felvételt, hazafelé a repülőgépen azon mereng a külügyminiszter, hogy az alapokmány miért nem tartalmaz kilépési klauzulát s egyáltalán örökös tagságot szereztünk-e vagy kiléphetünk, ha várakozásaink nem teljesülnek vagy ha esetleg az anyagi teherviselés nem áll arányban a tagsági előnyökkel. Pusztán az általános nemzetközi jogi szabályok alapján mi a megoldás?

228. Említsen példát arra, hogy államot nemzetközi szervezetből kizártak, tagságát felfüggesztették vagy egyéb hasonló szankcióval fenyegették!

229. "Az ENSZ, mint a nemzetközi jog alanya" c. konferencián a magyar külügyminiszternek is fel kell szólalnia. Mivel legutóbbi stockholmi látogatásán mély benyomást tettek rá az uralkodóház tagjai, azt a feladatot adja Önnek, hogy a Bernadotte-ügyre visszamutatva készítse el beszédének vázlatát.

230. Magyarország és szomszédainak rendszeressé vált tárgyalásain felmerül, hogy a határrendészeti kérdésekben az együttműködést oly módon is fokozzák, hogy nemzetközi szervezet hoznak létre ennek érdekében. Mivel távirati úton egyik nagykövetségünk azt is jelentette, hogy partnerünk részletes tervezettel fog érkezni, a külügyminiszter szeretné, ha a magyar delegáció előzetesen részletesen áttekintené annak a kérdését is, hogy a nemzetközi szervezetek esetében milyen megoldásokkal szokták biztosítani a költségvetési fedezetet s milyen érvekkel támasztható alá az, hogy a szervezet pénzügyileg is élvezzen bizonyos autonómiát a tagállamokkal szemben.

231. Utóda-e az ENSZ a Nemzetek Szövetségének? Van-e (volt-e) bizonyos kontinuitás a két szervezet között?

232. A magyar parlament külügyi vitanapjára készülve a külügyminiszter külön fejezetet kíván szentelni az ENSZ keretei között a békefenntartásban megvalósult együttműködésre. A kabinet egyik munkatársa már készített egy tervezetet, de a külügyminiszter ezzel nincs igazán megelégedve, mivel az a hatásköri kérdések körében kissé homályos volt. Az ENSZ főosztály

vezetője azzal az utasítással adta tovább Önnek a tervezetet, hogy "az ún. beleértett felhatalmazás elvét" figyelembe véve dolgozza át azt anyagot. Mire utal ez a fogalom?

233. A Nemzetközi Bíróság mely ítéleteit vagy tanácsadó véleményeit lehet kapcsolni az ENSZ ún. beleértett felhatalmazásainak pontosításához?

234. Milyen konkrét esetekben igazgattott az ENSZ kisebb-nagyobb földrajzi egységeket?

235. Az ENSZ és tisztségviselőinek kapcsolatrendszere alapján a szervezet milyen jogokat gyakorol tisztségviselői javára és érdekében az államokkal szemben?

236. Az európai együttműködés különböző konferenciáin felmerült, hogy a terrorizmus elleni harc illetve a határrendészet és a biztonság kérdésében az együttműködést oly módon is fokozzák, hogy nemzetközi szervezet hoznak létre ennek érdekében. Mivel távirati úton több nagykövetségünk azt is jelentette, hogy partnereink részletes tervezettel fognak érkezni, a külügyminiszter szeretné, ha a magyar delegáció előzetesen részletesen áttekintené annak a kérdését is, hogy a nemzetközi szervezetek esetében milyen megoldásokkal szokták biztosítani a kormányközi vagy éppen a nem-kormányközi részvételt, milyen esetekben szoktak zártabb körű szerveket létesíteni, s ezeknek milyen viszonyuk lehet a plenáris szervekkel? A döntéshozatal kapcsán milyen érvek szólhatnak az egyhangúság, a minősített többség és az egyszerű többség mellett? Milyen főbb megoldásokat szoktak alkalmazni a minősített többségre?

237. Az egyik megyei rendőrkapitányságról felhívják a Külügyminisztériumot, hogy segítségüket kérte X.Y., aki magát az "ENSZ ügynökének" mondja, de mindössze szokványos állami útlevél van nála. Nem értik őt s felvilágosítást kérnek a külügyminisztérium ENSZ főosztályától, hogy ez egyáltalán lehetséges-e?

238. A külügyminisztériumot is megkéri, hogy működjön közre a határrendészeti szervek tisztikarának évi rendszeres továbbképzésén. Önre szignálják ki a feladatot, hogy röviden vázolja, az ún. "nemzetközi ügynökök" jogi státuszának melyek a fontosabb jellemzői.

239. Az európai együttműködés különböző konferenciáin felmerült, hogy a környezetvédelem kérdésében az együttműködést oly módon is fokozzák, hogy nemzetközi szervezet hoznak létre ennek érdekében. Mivel távirati úton több nagykövetségünk azt is jelentette, hogy partnereink részletes tervezettel fog érkezni, a külügyminiszter szeretné, ha a magyar delegáció előzetesen részletesen áttekintené annak a kérdését is, hogy a nemzetközi szervezetek esetében milyen megoldásokkal szokták biztosítani a különböző érdekképviseletek valamilyen formájú részvételét. (A miniszter ugyanis arra számít, hogy a környezetvédelemben aktív NGO-k és nemzeti zöld mozgalmak tagsági vagy legalábbis részvételi igényüket fogják bejelenteni.)

240. A Külügyminisztériumtól az Országgyűlés elnöke azt kéri, hogy egy munkatársát adja kölcsön, aki az Interparlamentáris Unió magyar tagozatát fogja segíteni s emellett azokat a képviselőket, akik a különböző nemzetközi parlamentszerű testületek munkájában vesznek részt. Erre a feladatára készülve tekintse át, hogy melyek a fontosabb nemzetközi parlamentek, ezeknek milyen súlyuk van, összetételük hogy alakul.

VII. Magánszemélyek és jogi személyek a nemzetközi jogban

241. A külügyminiszter elfogadta azt a felkérést, hogy nyitó előadást tartson "Az egyén a nemzetközi jogban" c. nemzetközi konferencián. Készítse el ennek a beszédnek a vázlatát!

242. Magyarországra látogat a volt Jugoszláviában elkövetett háborús és emberiség elleni bűncselekmények ügyében hágai Nemzetközi Törvényszék főügyésze. Mivel a külügyminiszter is fogadni fogja, arra kéri Önt, tekintse át, hogy melyek az egyénnek a nemzetközi jogban érvényesülő büntető jogi felelősségének fontosabb szabályai.

243. Az ENSZ reformjai között komolyan foglalkoznak azzal, hogy hozzanak létre a szervezet égisze alatt egy állandó nemzetközi büntető törvényszéket. A tárgyalásra egy magyar tárcaközi delegáció is kiutazik s ennek munkaértekezletén kell Önnek referálnia arról, hogy mely területeken érvényesül az egyén nemzetközi jogi büntető jogi felelőssége.

244. Az ORFK ügyeletese kér azonnal tájékoztatást a Külügyminisztériumtól, mivel a dél-alföldi Z. kisváros rendőrjárőre feltartóztatott egy személyt, aki "úgy tűnik, rajta van a hágai Nemzetközi Törvényszék körözési listáján." Az a kérdése, hogy mi a teendő ebben az esetben.

245. Az igazságügyminiszter németországi látogatása során részt vesz "A Nürnbergi Törvényszék - Öt évtized távlatából" c. konferencián. Önt jelölték ki arra, hogy készítsen számára egy gyors áttekintést a problémaköréről, kitekintve azokra a pontokra is, amelyeket problematikus volta miatt az újabb nemzetközi törvényszékek más megoldásokat alkalmaznak.

246. Az igazságügyminiszter genfi látogatása során fel kíván szólni "Az emberi jogok egykor és ma" c. konferencián. Önt jelölték ki arra, hogy készítsen számára előadásvázlatot arról, hogy a 90-es évek rendszerváltása nyomán hogyan változott meg Magyarország emberi jogi doktrínája.

247. Az igazságügyminiszter genfi látogatása során fel kíván szólni "Az univerzalizmus és regionalizmus az emberi jogokban" c. konferencián. Önt jelölték ki arra, hogy készítsen számára vázlatot arról, hogy a különböző nemzetközi szervezetek milyen intézményekkel és aspektusokkal foglalkoznak, melyek a főbb nemzetközi egyezmények.

248. A külügyminiszter Strasbourgba készül: arra kéri, röviden foglalja össze, hogy az Emberi Jogok Európai Egyezményének intézményi reformja (a 11. jegyzőkönyv) tulajdonképpen milyen változást hoz a korábbi intézményi mechanizmusban.

249. A külügyminiszter Genfben készül és az ENSZ-szervek vezetőivel való konzultációja során az emberi jogi tapasztalataink is szóba fognak kerülni. Arra kéri, röviden foglalja össze, hogyan működik a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának kontrollmechanizmusa.

250. A miniszterelnök a határokon túli magyarok vezetőivel fog találkozni. E találkozó háttéranyagának előkészítése során Önre az a feladat hárul, hogy foglalja össze, hogyan illeszkedik a kisebbségvédelemben az univerzális, a regionális és a bilaterális nemzetközi megközelítés.

251. A miniszterelnök a határokon túli magyarok vezetőivel fog találkozni. A találkozáson a magyar szervezeteknek az ún. kisebbségi autonómia iránti igénye és az ahhoz nyújtandó magyarországi segítség ismét és különös hangsúllyal fog felvetődni. E találkozó háttéranyagának előkészítése során Önre az a feladat hárul, hogy foglalja össze, a pozitív nemzetközi jog ad-e fogódzókat az autonómiához?

252. A külügyminiszter párizsi látogatása során adott vacsorára meghívják Robert Badinter szenátort is. A nagykövet megemlíti, hogy ezt azért tartotta fontosnak, mivel az illető az ún. "Európai Konferencia Jugoszlávia békéjéért melletti választottbírószágban" emlékezetesen fontos szerepet játszott. Miért volt fontos ennek a testületnek a működése a kisebbségvédelem szempontjából?

253. A Külügyminisztertől a Menekültügyi Főbiztosság budapesti irodájának vezetője kér találkozót. A találkozóra készülve tekintse át, hogy melyek a menekültjog legfontosabb szabályai.

254. "Államosítás és beruházásvédelem" címmel konferenciát rendeznek abban a fejlett, nyugat-európai országban, ahová diplomataként kihelyezték. A nagykövet Önt küldi el és a szervezők jelzik, hogy nagyon szeretnék, ha a diplomaták röviden összefoglalnák országuk álláspontját ebben a kérdésben. Ön mit fog mondani? Amennyiben ugyanezt a konferenciát egy "fejlődő országban" rendezik, milyen elemeket célszerű hangsúlyozni?

255. A miniszterelnök fogadja az egyik legismertebb multinacionális konzern vezetőjét, aki jelzi, hogy többszörösére bővítenék magyarországi befektetéseiket, amennyiben mód nyílik arra, hogy az esetleges későbbi viták rendezési fórumaként egy választottbírósgot jelöljenek ki. A miniszterelnök erre azonnal nem tud válaszolni és megegyeznek, hogy az ebéd után visszatérnek a kérdésre. Melyek a vonatkozó nemzetközi szabályok és milyen a nemzetközi gyakorlat ezen a téren?

256. Az új belügyminiszttert azzal a kéréssel kereste meg az országos rendőrfőkapitány, hogy jó lenne egyértelművé tenni apparátusa számára, hogyan viselkedjenek, milyen magatartást tanúsítsanak a különböző nem-kormányközi nemzetközi szervezetek munkatársaival szemben. A belügyminiszter a külügyminisztérium közreműködését is kéri és Önt jelölik ki, hogy vegyen részt egy konzultáción ahol Önnek azt a kérdést teszik fel, hogy a nemzetközi jog tartalmaz-e általános szabályokat a NGO-król és a külügyminisztérium szerint melyek a legfontosabb NGO-k?

VIII. Diplomáciai jog

257. Milyen szerepet játszik a külügyminisztérium a nemzetközi kapcsolatokban? Mi a külügyminisztérium belső felépítésének logikája? Melyek azok a minisztériumok és főhatóságok, amelyek valamilyen formában közreműködnek a külügyek intézésében?

258. Sorolja fel, hogy melyek az Állandó Nemzetközi Bíróságnak illetve a Nemzetközi Bíróságnak azok az ítéletei vagy tanácsadó véleményei, amelyek a diplomáciai jog tekintetében relevánsak!

259. G. ország külügyminisztériuma azzal a javaslattal fordul a magyar külügyminisztériumhoz, hogy a két ország létesítsen egymással diplomáciai kapcsolatot. Milyen megfontolásokat kell szem előtt tartani a döntés meghozatalakor?

260. H. ország külügyminisztériuma rossz néven veszi, hogy a magyar tömegtájékoztatás rendszeresen beszámol a nemrégiben bekövetkezett puccs nyomán kitört zavargásokról és a nagy számú áldozatról, akik paramilitáris fegyveres erők rendesinálói akciói után maradtak a vidéki településeken. Sétrelmezi azt is, hogy a magyar kormány a "sajtó szabadságára" hivatkozva nem kívánja megakadályozni, hogy a kommentárok "fundamentalistaként" aposztrofálják az ország új vezetőit. Ezért értesíti a magyar külügyminisztériumot, hogy budapesti nagykövetségét bezárja és diplomatáit hazarendeli. Egy ilyen döntésnek milyen következményei vannak, mire jó, ha felkészül a magyar külügyminisztérium?

261. A magyar külügyminisztériumhoz jegyzéket juttat el B. állam nagykövetsége, amelyben "agrément"-t kérnek X.Y. számára, akit a kormány a magyarországi nagykövetség vezetésével kíván megbízni, mivel elődje megbízatása rövidesen lejár. Milyen tényezőket kell figyelembe venni az agrément kérelem elbírálásakor?
262. Fogalmazzon meg egy jegyzéket, amelyben agrément-t kér dr W.Z. számára, akit a magyar kormány bécsi nagykövetségünk vezetésével szeretne megbízni!
263. A külügyminisztérium belső előmeneteli és pályázati rendszere alapján 19... évben párizsi nagykövetségünkre F.K. urat 1.o. tanácsosi címmel gazdaságpolitikai elemző funkciók végzésére és H.O. kisasszonyt 2. osztályú titkári címmel a sajtótitkári feladatokkal kívánjuk kihelyezni. Fogalmazzon meg egy jegyzéktervezetet, amelyben az illetőket bejelenti. F.K. úrral együtt utazik felesége és 3 kiskorú gyermeke, H.O. még hajadon.
264. Jegyzékben értesíti U. ország külügyminisztériuma ottani nagykövetségünket, hogy a budapesti nagykövetségre F.K. urat kívánja kinevezni első titkárnak és számára diplomavízumot kér. A rutinellenőrzés során jelzik a nemzetbiztonsági kérdésekkel foglalkozó szervek, hogy az illető a velünk szoros politikai szövetségben álló államban "diplomata státuszával össze nem függő" tevékenységet végzett, ezért kiutasították és a továbbiakban nem kívánatos személynek tekintik. Ön, mint aki a protokollosztályon dolgozik, milyen megoldást javasol?
265. Jegyzékben értesíti X állam külügyminisztériuma nagykövetségünket, hogy budapesti nagykövetségének vezetésére Y-t szemelte, aki Ausztriában, Csehországban és Szlovákiában egyszerre képviseli hazáját. Milyen tényezőket figyelembe véve döntünk arról, hogy az illető agrément-t kapjon-e?
266. A pénzügyminiszter a kormány ülésén előterjeszti költségvetéstervezetét, amelyben drasztikus elvonásokat iktatott be a külügyminisztériumot illető fejezetbe. Javaslati között szerepel az is, hogy minél több országba kellene ugyanazt a nagykövetet akkreditáltatni, hiszen így jelentős megtakarítást lehet elérni. A külügyminiszter számára készítsen áttekintést arról, hogy milyen előnyei, hátrányai, akadályai esetleg kizáró okai lehetnek egyes államokban az ilyen megoldásnak? Az agrément intézménye szempontjából ennek milyen jelentősége lehet?
267. Sorolja fel, hogy az agrément megtagadásának melyek a leggyakoribb okai!
268. A külügyminiszter a sajtóból értesül arról, hogy Z. ország magyarországi nagykövetségének vezetésére W. urat fogják nevezni ki, aki rövidesen elfoglalja állomáshelyét. Mivel Magyarország és Z. között a viszony jelenleg nem tekinthető harmonikusnak, a miniszterelnök szavazati természetét figyelembe véve a külügyminiszter azzal számol, a kormány ülésén komolyan szóba kerül az, hogy hogyan reagáljunk erre az újabb tüskére. Milyen válaszok lehetségesek?
269. A kormány döntése alapján G. úr nem kap agrément-t és erről jegyzékben értesítik F ország külügyminisztériumát, nagykövetségén keresztül. Arra hivatkozva, hogy a megtagadó jegyzék nem tartalmaz indoklást, a G. urat jelölő F állam méltatlankodik és indokolatlannak és sértőnek minősíti az elutasítást. Követtünk-e el hibát az indoklást mellőzésével? Kötelesek vagyunk-e ezek után az indoklást részletesen megadni?
270. A kormány döntése alapján J. úr nem kap agrément-t és erről értesítik Z ország külügyminisztériumát. Az egyik vezető napilapban azonban rövid hír jelenik meg erről, célozva arra is, hogy az illetőnek az ország elleni korábbi hirszerzői tevékenysége jelenti az okot. (Ez egyébként megfelel a valóságnak.) Z ország nagykövete tiltakozó jegyzéket nyújt át a külügyminisztériumban, amelyben megdöbbenését fejezi ki az indiszkréciónak. Célszerű-e valamilyen lépést tenni ebben az ügyben?

271. A-ban működő nagykövetségünk vezetője közismerten kitűnő munkát végez, azonban családjára nem marad ideje. A nagykövetet figyelmeztetik, hogy egyetemi hallgató fia olyan baráti körrel tart kapcsolatot, amely szélsőséges politikai nézeteket képvisel és az adott országon belül politikailag nem szalonképes. Ön milyen lépést tanácsol és mi történjen abban az esetben, ha a fiú nem hajlandó szakítani a társasággal sőt dachból maga is részt vesz bizonyos demonstrációkban?

272. X.Y. nagykövet felesége úgy döntött, hogy a fogadó államban vásárolt néhány komolyabb vagyontárgyat kiviszi az országból s export címén visszaigényli az ÁFA-t. Ugyanazon vagyontárggyal azonban néhány óra múlva visszatér, a jó szimatú vámtisztnek azonban feltűnik e manőver s "tetten érés" történik. Ön szerint kihat-e ez a tény a nagykövet további sorsára?

273. A BRFK majd tőle függetlenül a fővárosi önkormányzat jelzi a Külügyminisztériumnak, hogy a féléve hazánkba érkezett C. követségi első titkár az "éjszaka császáráként" a sebességkorlátozási és egyéb alapvető közlekedési szabályokat sorozatosan figyelmen kívül hagyja, az igazoltató rendőrökkel kihívóan, sértően viselkedik, a parkolójegy ki nem tétele miatt elhelyezett bírságcskekkeket nem fizette be sőt a be nem fizetett összeg immár a hatszámjegyű. Indokoltnak tart-e valamilyen lépést?

274. A közlekedési rendőrség járőrre megállást parancsol diplomatarendszámú gépkocsinak. A rendőr tiszteleg és szól: "Jogosítványt, igazolványt és forgalmi engedélyt kérek!" A diplomatának mi a teendője ebben az esetben?

275. A (magyar) közlekedési rendőrség járőrre megállást parancsol az ausztriai diplomatarendszámú gépkocsinak, amelyben a tulajdonos H. afrikai ország nagykövete ül. A rendőr tiszteleg és szól: "Jogosítványt, igazolványt és forgalmi engedélyt kérek!" Majd közli, hogy sebességtűllépés miatt bírság fizetésére kell felszólítania. Helyesen járt-e el Nagy 26 János főtörzsrőrmester?

276. A magyar külügyminiszter téli szabadságát az osztrák Alpok egyik üdülőhelyén kívánja eltölteni. Odafelé autózva figyelmetlenségből a záróvonalon túl fejezi be az előzést, azonban az ezt észlelő autópálya-rendőrség őrkocsija megállásra szólítja fel és bírságot akar. A rendőr lépése ütközik-e nemzetközi jogi szabályba?

277. Az Európai Unióval folytatott tárgyalásokon felmerül, hogy Magyarország tulajdonképpen miért állít ki diplomata-útlevélt azoknak, akiknek vajmi kevés közük van a diplomáciához? A kormánytagokon, államtitkárokon és államtitkár-helyetteseken túlmenően parlamenti képviselők, alkotmánybírók, bizonyos kisebbségi önkormányzati vezetők, pártelnökök stb érintettek. Az illető által felmutatott diplomata útlevél alapján megkövetelhető-e valamilyen speciális elbánás?

278. Magyarországi nyári szabadságáról franciaországi állomáshelyére visszatérő diplomatánk Németországban és Ausztriában jogosult-e valamilyen státuszra?

279. Magyarországi szabadságáról svájci állomáshelyére diplomatánk anyósával együtt tér vissza. Jogosult-e diplomatánk Ausztriában valamilyen speciális elbánásra? Jogosult-e a vele együtt utazó román állampolgárságú anyósa valamilyen státuszra? Kötelezhető-e bizonyos napi valutamennyiség felmutatására?

280. Készítsen jegyzéket, amelyben időpontot kér az újonnan érkezett nagykövet számára, hogy az államfőnél megbízó levelét átadja. Milyen dokumentumokat kell illetve célszerű csatolni ehhez?

281. Sorolja fel, hogy melyek a diplomáciai képviselő funkciói!

282. Ön, mint kihelyezett diplomata állomáshelyén baráti kapcsolatba kerül Y. miniszter közeli tanácsadójával, akivel folytatott beszélgetéseiből "jelentőmunkájában" felhasználható adatokhoz

jut. Valamilyen "figyelmességgel" szeretné kifejezésre juttatni elismerését és a kapcsolat fontosságát: kb. milyen értékű ajándék lehet összeegyeztethető az 1961. évi bécsi egyezmény betűjével és szellemével?

283. Ön, mint kihelyezett diplomata állomáshelyén számos értékes információhoz jut hozzá, amelyet "jelentőmunkájában" felhasznál. W úr, aki sokszor segített önnek, jelzi, hogy U. úr szívesen nyújtana szakértői segítséget a képviselőnek, bizonyos anyagi ellenszolgáltatás ellenében: a munka a választásokra készülő pártok programjainak elemzésében illetve a küldő ország felé irányuló politika alakítását illető elképzelések összefoglalásában áll. Van-e akadálya egy ilyen jellegű kapcsolatnak?

284. Alkalmazhatja-e a nagykövetség állandó státuszban a fogadó állam polgárát és átalánydíjas megbízásként foglalkoztathat-e ügyvédet a fogadó államban?

285. Ön a fogadó ország külügyminisztériumában beszélget az egyik referenssel és a beszélgetés során mindketten dossziét tesznek az asztalra és azokból veszik elő különböző ábrákat, térképeket amelyek a konkrét megbeszélés segédanyagai. A találkozó után nem sokkal izgatottan telefonál kollégája, hogy véletlenül nem csúszott-e át az ön dossziéjába az ő egyik, más témában készült aktája. Ön átnézi az ominózus dossziét s valóban benne van az illetőnek egy külügyminisztériumi aktája. Mit tesz ekkor, lemásolja-e vagy egyéb formában hasznosítja-e a dokumentumot, visszaadja-e vagy tagadja-e le stb. Az 1961-es bécsi egyezmény szempontjából minősíthető-e a cselekmény?

286. A fogadó országban, amelybe kihelyezték, különböző nemzetközi bíróságok működnek, állandóak és *ad hoc* bíróságok is. Ön részben hivatalból is érdeklődik egy adott ügy kimenetele iránt és a döntés megszületése után a lehető leghamarabb meg akarja szerezni a dokumentum egy példányát. Milyen lehetőségei vannak erre, ha Magyarország nem is résztvevő fél az említett eljárásban?

287. A kanadai magyar nagykövet szokványos szövegű táviratot intézett Finta Imréhez, a kanadai magyar emigráció egyik tagjához, annak 80. születésnapjára, méltatva az illető az emigrációs magyarság körében végzett tevékenységét. Az illető a szegedi gettó parancsnoka volt 1944-ben és a háború után ellene népbírósági eljárás is folyt, amelyben elmarasztalták. A 80-as második felében amerikai földön folyt előtte büntetőeljárás, ekkor azonban a bizonyíthatóság a vád által felhozott vádpontok több elemében nem volt kielégítő. Az üdvözlő nyilatkozat fénymásolata azonban nyilvánosságra került több lapban és növekvő felháborodást eredményezett.

A nagykövet erről a történetről nem tudott, mivel ő sem szeret a történelemmel foglalkozni. Ha nem is vitatta aláírását, azt gyakorlatilag úgy adta meg, hogy a nagykövetségi számítógép protokollprogramja által jelzett születésnap üdvözlések sorozatban a beosztott diplomata által elkészített levelet írta alá, együtt az aznapon esedékes többi tucattal. Mit tegyen a nagykövet, mivel a felháborodás egyre nő? Közben Finta Imre azt a tükét is elhelyezi az egyik lapban, hogy ő a nagykövet külügyminiszterével is hosszabban beszélgetett már egy fogadáson, aminek fényképes nyoma is van. Mi a teendő?

288. A fogadó országban a választások B párt győzelmét hozták, aki C párttal koalícióra lép. Ebben a ciklusban milyen mélységű kapcsolatokat ápolhat a nagykövetség D, E és F pártokkal, akik a parlamentben ellenzékben vannak? G, H, I, J, K pártok ismét nem jutottak be a parlamentbe és most L párt is kiesett: vannak-e irányadó szabályok a parlamenten kívüli pártokkal való kapcsolattartásra? H párt ortodox kommunista, I párt trockista, J pártról viszont az van benne a köztudatban, hogy igen közel áll egy olyan szervezethez, amely terrorista akciókat alkalmaz. K párt vezetőinek xenofób nézetei közismertek, ugyanakkor választói bázisa komoly és számos helyi önkormányzatban képviselői is vannak sőt néhány polgármestri széket is elnyert már. Melyik párt irányába milyen magatartást tanácsol?

289. Fogadó államában P párt egy területnek a szomszédos államhoz való csatolásáért küzd, legális politikai módszerekkel. A nagykövetet meghívják P párt évi rendes pártkongresszusára: elmenjen-e vagy küldjön-e maga helyett beosztott diplomatát?

290. Fogadó államában meghívják a nagykövetet Q kormányzó párt évi rendes pártkongresszusára. A szervezők szeretnék, ha néhány szóban méltatná a két ország közötti kapcsolatokat. Eleget tesz-e a felkérésnek?

291. Fogadó államában meghívják a nagykövetet a közelgő választások esélyese, R ellenzéki párt évi rendes pártkongresszusára. A szervezők szeretnék, ha néhány szóban méltatná a két ország közötti kapcsolatokat. Eleget tesz-e a felkérésnek?

292. A fogadó államban a nagykövet rendszeresen részt vesz az ellenzék vezető pártjának munkaértekezletein, ahol a párt holdudvara, szakértői és szimpatizánsai vitatnak meg országos fontosságú kérdéseket. A diplomáciai jog szempontjából talál-e kifogásolható elemet ebben?

293. A B. államot jelenleg kormányzó pártkoalíció uralma alatt jelentősen visszaestek politikai és gazdasági kapcsolataink. Ez a fogadó államban is komoly problémát jelent és az egyik párt kifejezetten a kapcsolatok javításának programjával indul ezen a választáson. Ennek a pártnak a vezetője megkeresi a nagykövetet és hosszú tekervényes bevezető után eljut addig, hogy bizonyos anyagi támogatás jól jönné a pártnak. Ha közvetlenül tudnánk egy bizonyos pénzügyi átutalást adni, annál jobb, de ők a természetbeni támogatást is szívesen fogadják például a nagykövetség házi nyomdájának használatát, amelyért bizonyos ellenértéket fizetnének is, amennyiben az ingyenesség nem megoldható. A nagykövet "másutas táviratban" jelenti az elhangzottakat és utasítást kér. Ön mit tanácsol?

294. X-t, F. ország korábbi politikai vezetőjét puccsal buktatták meg és ezért elmenekült az országból és a távoli G-ben él. Megbízottja felkeresi G-beli nagykövetségünket és a kormánnyal ápolt baráti kapcsolatokra hivatkozva arra kéri a nagykövetet, hogy jelentse a kormánynak, igen hálás lenne, ha mód nyílna arra, hogy F országbeli barátaival cenzurázatlan kapcsolatba léphetne. Tulajdonképpen arra gondol, hogy ő a leveleit átadná a magyar követségnek, aki a maga csatornáin eljuttatja F-be s ott barátaik bemennek érte az ottani magyar nagykövetségre. A visszaút hasonló lenne. Említést tesz arról is, hogy Magyarország második világháborús német megszállása során ők ugyanezt a "szívességet" tették meg az akkori magyar emigráns politikusok számára. Mit tanácsol?

295. A nagykövetség úgy ítéli meg, hogy az ország sajtóvisszhangja sokat esett és az új sajtóattasénak offenzívabb sajtópolitikát kellene folytatnia. Ennek kidolgozása során merülnek fel a következő lehetőségek: a) ösztöndíj-alapítás, amely komoly anyagi segítséget jelentene a Magyarországról írott elemzések, média hírek szerzőjének; b) díjalapítás, szimbolikus értékkel; c) turistautak szervezése és finanszírozása; d) fizetett (X-jelű) cikk elhelyezése a napilapokban; e) a sok jó tudósítás jutalma: exkluzív miniszterelnöki interjú stb. Van-e ezek között olyan, amelyik esetleg nem egyeztethető össze az 1961. évi bécsi egyezményel?

296. Az újságokból értesül párizsi állomáshelyén, hogy a C.R.I.F. (a franciaországi izraelita hitközségek konföderációja) kongresszust tart. Elmegy a rendezvény színhelyére, ahol azt tapasztalja, hogy a szervezők a terrortámadás elvi lehetőségére felkészülve egy közismert "örzvédő" szolgálatot bíztak meg a beléptetéssel. A cég mágneskaput, a csomagokat átvilágító alagútát telepített és a biztonsági személyzet megmotozza azokat, akiknél a gép sípol. Mivel a belépés rendszerben folyik, a francia rendőrségnek csak egy egyenruhás tiszthelyettese látható az ilyen célú rendezvényeket befogadó nagy épület földszintjén. Hajlandó-e ön alávetni magát az ilyen típusú ellenőrzések valamelyikének?

297. Ön, mint párizsi állomáshelyű diplomata az egyik szomszéd országbeli kollégáját és feleségét vacsorára hívja lakására. Hazafelé autózva látja, hogy a lakásához vezető utcákban példátlan rendőri készenlét van, a kávéházban és előtte pedig lépni is alig lehet a kisportolt, kopaszra nyírt báméskodóktól. Az előző napon hallott hírré visszagondolva világossá válik, hogy ezek szerint a kávéházzal szembeni Henry Dunant Kórházban kezelik George Habbas pelesztín gerillavezért, akit több országban is az ún. terrorista listára tettek. Ön befordulna a lakásához vezető kis utcába, amelyet alumínium akadályokkal zárt el a rohamrendőrség és áthaladást kér, mire a rend éber őre igazolványt kér. A francia állam által kiállított diplomata-igazolványba azonban a lakcímet nem vezetik be. Mit tesz ebben az esetben? Mi lesz a vacsorával és mit tesz annak érdekében, hogy vendégei átjussanak a szűrőn?

298. A Playboy-hoz és a Penthouse-hoz hasonlítható Lui c. francia férfimagazin "Keleti lányok a francia piacon" címmel adott ki egy számot a 90-es évek elején. Ebben a szokásos beállításokban voltak akt- illetve pornoképek a hölgyekről, megnevezve azt az intézményt, amelyik a közvetítésükkel foglalkozik. E felsorolásban a lengyel kulturális intézet és a magyar kulturális intézet is szerepelt s tudnivaló, hogy mindkettő a konzulátussal azonos épületben van elhelyezve, élén az igazgató diplomatabeosztást viselő személy. A lengyel nagykövet arra kérte a magyar és csehszlovák nagykövetet, hogy indítsanak sajtópert a lap ellen. A közös fellépést több szempontból is előnyösnek tartotta volna, de főleg szimbolikus értelemben, az egyeztetett lépések demonstrálására. Tény, hogy jelentős számú telefonhívás érkezett a lányok ügyében a kulturális intézetekbe és emiatt a konzulátus és az intézet telefonközpontja gyakorlatilag nem tudott működni. Ön javasolta-e volna a fellépést?

N.B.: a kulturális intézeteknek természetesen semmi közük sem volt a lap által állított tevékenységhez.

299. Diplomáciai rendszámú gépkocsi tilosban parkol. Felhelyezhető-e kerékbilincs?

300. Diplomáciai rendszámú gépkocsi tilosban parkol és ráadásul a forgalmat komolyan akadályozza. Elszállítható-e a gépkocsi?

301. A párizsi követségen egyik diplomata kollégája azzal a kéréssel ment a konzulhoz, hogy segítsen rajta. Gépkocsiját elszállították, mivel tilosban parkolt és a városszéli megőrző telepről csak jelentős összeg fizetése ellenében adták ki, amelyről számlát is kapott. A megőrzés és elszállítás egy közhasznú társaság feladata, s emberei rendőrségi intézkedésre sietnek a helyszínre. Ön mit tanácsolt volna?

302. Diplomataként kihelyezésre került és nem tudta elkerülni, hogy a nagykövetség fogadásán ne fogyasszon kisebb mennyiségű alkoholt. Mivel másnap korán reggel szüksége van gépkocsijára, beszáll és azzal indul hazafelé. Három sarokkal odébb a rendőrök egymás után állítják le az érkező gépkocsikat és alkoholszondába fújatnak a vezetőikkel. Az ön kocsijához is közelít a járőr: mit fog tenni?

303. Diplomataként kihelyezésre került és nem tudta elkerülni, hogy egy másik nagykövetség fogadásán ne fogyasszon kisebb mennyiségű alkoholt. Mivel másnap korán reggel szüksége van gépkocsijára, beszáll és azzal indul hazafelé. Három sarokkal odébb fatális véletlenként beleszalad az ön autójába egy másik gépkocsi. A helyszínelő rendőrök alkoholszondába fújatnak a vezetőikkel. Az ön kocsijához is közelít a járőr: mit fog tenni?

304. A nagykövetségen az egyik diplomata státuszú kollégájának feleségét felveszik a vezetőtitkárnő mellé és titkárnői munkát végez. Milyen mentességi kategóriába tartozik a hölgy? Az alapvetően szakácsként foglalkoztatott S. úr felesége a sajtóattasét segíti ki munkájában: ő milyen mentességet élvez? Később egy diplomata státuszú hölgygel is megerősítik a sajtóirodát, aki éppen most ment férjhez s férje a fogadó állam polgára. Az úrra háramlanak-e mentességek?

305. A párizsi magyar konzulátus tulajdonképpen a magyar nagykövetség konzuli osztálya, az ott dolgozó konzul és helyettese diplomata rangban van. Az 1961-es diplomáciai kapcsolatokról vagy az 1963. évi konzuli kapcsolatokról szóló egyezményt kell alkalmaznunk a személyekre illetve a nagykövetségtől fizikailag is külön álló, a város másik kerületében található épületre?

306. A Párizsi Magyar Intézet élén álló igazgató diplomatarangot kap. (tanácsos). A PMI a nagykövetség konzuli osztályával közösen lakja a rue Bonaparte-on található épületet s abban található az igazgató rezidenciája is. Van-e diplomáciai mentessége az igazgatónak, a PMI-nek illetve a rezidenciának?

307. Az OECD-vel fenntartott kapcsolatokat korábban a párizsi magyar nagykövetség kereskedelmi szekciójának 2. embere, Balogh László ápolta, akinek diplomata rangja volt. Milyen mentességeket élvezett ekkor? Amikor Magyarországot felvették az OECD-be, kinevezték nagykövetté és rövidesen felállt az OECD-melletti magyar misszió. A nagykövetnek és missziójának mentességére milyen nemzetközi jogi szabályok az irányadók?

308. Az Európa Tanács mellé akkreditált magyar misszió státuszára, kiváltságaira és mentességeire milyen szabályok az irányadók?

309. Az Európa Tanács mellé akkreditált osztrák misszió első beosztottja látja el a konzuli funkciókat is Elzász-Lotharingiában. Kiváltságaira és mentességeire milyen szabályok irányadók?

310. A NATO mellé akkreditált állandó magyar misszió státuszának meghatározásakor mennyire vehető figyelembe az Európai Unió mellé akkreditált misszió státusza illetve azoké, amelyeket az Európa Tanács, a Nyugat-Európai Unió, az UNESCO mellett állítottunk fel?

311. Az Európai Uniónak állandó nagykövetsége van Budapesten. Az épületnek és az ott dolgozó diplomatáknak milyen mentességük van, milyen szabályok az irányadók?

312. Párizsban Quebec-nek, a Palesztin Felszabadítási Szervezetnek is van, sőt Nelson Mandela megválasztásáig a különböző dél-afrikai bantuszánoknak is volt érdekképvisellete. Minek alapján dönti el egy állam, hogy számukra engedélyezi-e az érdekképviseltek megnyitási jogát és az épületek illetve a munkatársak státuszára milyen szabályok lehetnek irányadók?

313. A "sivatagi vihar" fedőnevű akció, azaz Kuvait felszabadítása az iraki agresszió alól széles körű nemzetközi részvétellel zajlott, ideérve egy magyar katonai orvoscsoport jelenlétét is. A hadművelet megindulása előtt a francia biztonsági szervek értesítették a koalíció nagykövetségeit, hogy a francia állam maga is megerősíti a külképviseletek védelmét, de ők maguk is tegyenek meg mindent, hogy csökkentsék a terrorista támadások esélyét: milyen intézményes együttműködéssel lehet szavatolni a terrorizmus elleni védelmet és a diplomáciai mentességeket?

314. Terjedelmes borítékot kap a nagykövetség, amelyben X úrnak az "Haut Consulat pour l'Europe" (Európai Főkonzulátus) elnevezésű NGO létrehozására irányuló tervei vannak. A mellékelt dokumentumok javarészt a többi nagykövetségtől kapott udvarias válaszlevelek, amelyek jelzik, hogy a küldeményt megkapták, az ötletet figyelemre méltónak tartják és hivatalos úton továbbították. A diplomata találkozót ajánl fel az illetőnek, aki be is jön a nagykövetségre és a beszélgetés legfontosabb eredménye annak tudatosulása, hogy az illető jószándékú, ártalmatlan elmebeteg, aki grafománként gyártja leveleinek tömegét. Ennek kapcsán merült fel a kérdés, mi tennék akkor, ha egyszer fegyveres elmeháborodott jutna be a követségre?

315. Tüntetés jelentett be az egyik harcos feminista szövetség a párizsi ír nagykövet rezidenciája előtt, ahol az abortuszt elutasító ír jogi szabályozás ellen tiltakoztak. Ön szerint Franciaország, mint fogadó állam mit tett ebben az esetben?

316. Egyes nagykövetségeinken vannak "lehallgatásbiztos"-nak mondott helyiségek. (Förtelmes kis konstrukciók!) A fogadó állam követ-e el jogsértést egyébként azzal, ha a nagykövetségi telefonokat lehallgatja illetve a rejtjelezett üzeneteket rögzíti, hogy számítógépes programja alapján megfejtse? Amennyiben nem diplomáciai poggyászként érkezik egy küldemény, hanem közönséges levélpostai küldeményként, úgy annak tartalma ellenőrizhető-e?

317. A diplomáciai futár a repülőtéren a mágneskapun küldi át a csomagot. A biztonsági szolgálat jelzi, hogy igényt tartanak a kinyitásra. Hogyan reagál? Amennyiben úgy dönt, hogy nem nyitja ki, a szolgálat mit tehet?

318. Pierre Joxe francia védelmi miniszter részt vett Szávai János nagykövet által adott ebéden. A minisztert testőrei elkísérték az épületig, majd az épület előtt várakoztak. Közben hatalmas vihar tört ki és a testőrök gépkocsijukba menekültek. A követség diplomatái felajánlották az épület vendégszeretét a testőröknek is, akik azonban a náluk levő fegyverek miatt ezt köszönettel bár, de nem fogadták el. Arra is hivatkoztak, hogy utasításuk van arra, hogy nagykövetségi épületekbe semmilyen körülmények között se lépjenek be. A diplomáciai jog szempontjából értelmezze az esetet!

319. Párizsi állomáshelyű diplomatánk gyermektelen amerikai nagybácsija meghalt és reá hagyta értékes riviérai nyaralóját, amely azonban különböző hagyatéki terhekkel, haszonélvezeti joggal és magával a hagyatéki illetékekkel terhelt. A második házasság fiatal özvegye ráadásul megtámadja a végrendeletet, mivel állítása szerint a végrendelet legutolsó változatának megírását megelőző és követő hetekben férje már nem volt teljesen beszámítható. Diplomatánk örömét az elhúzódo per kilátásai és költségei árnyalják: perelhető-e azonban a francia bíróság előtt?

320. Diplomataként Ön sem adja fel kutatói munkáját, mivel feltett szándéka hazatérése után Ph.D. disszertációt készíteni - jól jöhet az még a későbbiekben... Tudományos publikációi közül az egyiket a fogadó államban működő egyetemi központ felkérésére készíti el s azt is tudomására hozzák, hogy egy alapíványi támogatás alapján honoráriumot is tudnak fizetni. Elfogadhatja-e a honoráriumot? Amennyiben az igen mellett dönt, úgy jövedelemadóelőleget lehet-e ebből levonni vagy sem? Fog-e adóbevallást tenni a fogadó államban vagy sem?

321. Gépkocsiját eladja, mivel kihelyezéséről hazakészül és előtte újat akar venni. A vevő nem sokkal később jelentkezik és kellekszavatossági igényt említ, amit perre is hajlandó vinni. Az Ön diplomáciai mentessége vonatkozik-e erre az esetre vagy sem?

322. A nagykövetség adminisztratív-technikai személyzete azzal próbálja anyagi helyzetét javítani, hogy szerény javadalmazásából a tőzsdén részvényeket vásárol és azokat próbálja adni-venni. A részvények kiváltása esetén a különböző forrásadókat le lehet-e vonni? A tőzsdézés összeegyeztethető-e státuszukkal?

323. Az egyik nagykövetségünk első beosztottjának vele élő nagykorú gyermeke munkát vállal az egyik nemzetközi szállítmányozási cégnél. Ütközik-e a diplomáciai jog szabályaiba a fiatalember munkabér fejében történő munkavállalása illetve milyen jogi következményekkel jár?

324. A nagykövetség konzuli osztályának vezetője felajánlja a diplomaták házastársainak és nagykorú gyermekeiknek, hogy végezzenek konzuli kiegészítő munkát (iratelőkészítés, okmánykitöltés ellenőrzése és segítségnyújtás ahhoz, vízumpecsételés stb.) azon idő alatt, amíg a

konzulátus adminisztratív személyzete szabadságát tölti. A munka anyagi honorálás fejében történik. Milyen státust élveznek e kiscgítő, ideiglenc munkatársak?

325. Kötelezhető-e diplomata a személyszállítási, kéményseprési stb. díjak megfizetésére a bérelt lakásért?

326. Amennyiben a diplomata nem fizeti ki az általa lakott lakás bérleti díjat illetve a telefon- és gázzámlát, hitelezői mit tehetnek vele szemben?

327. A Párizsi Magyar Intézetben található az diplomata státuszú igazgató rezidenciája. (Ugyanebben az épületben működik a nagykövetség konzuli osztálya. Az épületben másnak tulajdona, bérleménye nincs.) A párizsi lakásokat bizonyos ingatlanadó terheli: a nagykövetség szeretné megtakarítani ezt a kifizetést s arra hivatkozik, hogy az igazgatói rezidencia a PMI helyiségének minősül s ekként adómentes kategóriába tartozik. Mi a véleménye erről az érvelésről? Az 1961. illetve az 1963. évi bécsi egyezmények vonatkoznak-e az adott esetre? Van-e vagy lehet-e még olyan nemzetközi jogi norma, ami irányadó?

328. Feszültté vált a viszony a nagykövetségünk épületével érintkező másik épület legfelső emeletének tulajdonosával, mivel az illető parabolaantennát szereltetett fel a tetőre és eközben a szerelő a nagykövetségi épület tetőcserepeire is lépett, ráadásul egy ottani hajlathoz kívánta rögzíteni az antenna merevítőjét. A követség ott lakó segédszemélyzete a szerelőt elzavarta, a tulajdonos viszont azzal fenyegetőzik, hogy az így keletkező jelentős többletköltségek számláit a követségnek benyújtja. Mi erről a véleménye?

329. A nagykövetség saját belső udvarán gépkocsik is parkolnak. A személyzet arra lett figyelmes, hogy illetéktelen mászkál az udvaron. Feltartóztatták, de az illető kitépte magát kezükből, átvette magát a 2,5 méter magas kerítésen és elszaladt. Joga lett volna-e a nagykövetség személyzetének az illetőt bezárni, amíg a fogadó állam szervei meg nem érkeznek?

330. A nagykövetség saját belső udvarán egy fa igen magasra nőtt és ágai takarják a kilátást. A fa ágainak lefűrészelése során az egyik ág átpattan a kerítésen és egy ott parkoló autóra esik s abban kárt okoz. Köteles-e a követség a kárt megtéríteni? Mi történik, ha ettől elzárkózik?

331. A nagykövetség homlokzatáról a gipsz stukkó és a perem kb. egy méter hosszú része leválik és a földre zuhan, kárt okozva egy ott parkoló gépkocsinak. Köteles-e a nagykövetség a kár megtérítésére? Mi történik, ha ettől elzárkózik?

332. 1998-ban több minszki nagykövetség jegyzéket kap a belarusz külügyminisztériumtól, hogy a nagykövetségi rezidenciák működését záros határidőn belül földrajzilag át kell helyezni, mivel a drozdi köztársasági elnöki rezidencia átépítése, közműfelújítása illetve biztonsági berendezéssel való felszerelése az ő épületeiket is érinti. Az érintett nagykövetek ezt az 1961-es bécsi egyezménybe ütközőnek tekintik és nem hajlandóak kiköltözni. A belarusz állam azzal kívánja siettetni a diplomatákat, hogy a vizet és az elektromos áramot kikapcsolja. Az EU tagállamok közös válaszlépést terveznek s ennek keretében államaik a nagyköveteket hazarendelik. Az Egyesült Államok beutazási tilalmat rendel el bizonyos belarusz vezetőkre. Értelmezze ezt a lépéssorozatot a diplomáciai jog szempontjából! Amennyiben a magyar nagykövet rezidenciáját nem érinti az építkezés illetve a költözésre sem szólították fel, jogszerű vagy célszerű-e a tiltakozó államokhoz csatlakozni? Milyen a nemzetközi gyakorlat ezekben az esetekben?

333. Az ún. délszláv háborúban a horvátországi Vukovár szörnyű pusztítást szenvedett, amikor a jugoszláv néphadsereg és a vele harcoló szabadcsapatok bevették a várost. A párizsi Jugoszláv Kulturális Intézet egy kiállításnak adott helyt egy évvel később, amelynek a címe "A horvátok háborús bűncselekményei" volt. A kiállítás megnyitása a franciaországi média elítélő kommentárjai

miatt nagy nyilvánosságot kapott, különösen azért, mivel állandósultak előtte a franciaországi horvátok tüntetései, akik tojással és festékbombákkal dobálták meg az üvegablakokat. A magyar nagykövetség diplomatája is meg akarta tekinteni a kiállítást, amelyet azonban, mint a helyszínen kitűnt egy órával azelőtt bezárták, az atrocitások és a negatív sajtóvisszhang miatt. Az épület előtt azonban igen magas növésű, kopaszra borotvált személyek álldogáltak és szerbül provokálták azokat a járőkelőket, akiket horvátnak tekintettek: az összefüggések a testi sértés valamelyik válfajának bekövetkezésével fenyegettek. Amennyiben ez bekövetkezett volna, a fogadó állam tartozna-e felelősséggel azért, hogy diplomáciai funkciót végző személyt bántalmaznak?

334. Milyen esetleges kiváltságokat, mentességeket élvez egy nemzetközi konferenciára kiutazó külügyminiszter? Mit élveznek a vele utazó szakértői delegáció tagjai?

335. Antall József miniszterelnöksége idején felesége magánjellegű látogatást tett Franciaországban. Az őt ilyen esetben megillető bánásmód nemzetközi jogi vagy nemzetközi udvariassági szabályokon alapult? Boross Péter miniszterelnöksége idején leplezték le id. és ifj. Antall József emléktábláját a XVI. kerület egyik terén s az ünnepségen a volt miniszterelnök özvegye is részt vett. Vonatkozott-e rá nemzetközi jogi vagy nemzetközi udvariassági szabály? Antall Józsefné és Boross Péterné tényleges megérkezése után két nappal érkezett meg Boross Péter miniszterelnök hivatalos látogatásra. A miniszterelnök megérkezése változtat-e a hölgyeket megillető státuson?

336. Orbán Viktor miniszterelnök Jacques Chirac francia köztársasági elnök meghívására részt vesz az 1998-as futballvilágbajnokság döntőjén. Az őt ilyen esetben megillető bánásmód nemzetközi jogi vagy nemzetközi udvariassági szabályokon alapult? Vele együtt utazott és tekintette meg a rendezvényt 6 éves kislánya is. A gyermekekre vonatkozik-e ilyen esetben valamilyen szabály a nemzetközi jog vagy a nemzetközi udvariasság alapján?

337. Az Országgyűlés elnöke maga is több alkalommal utazik külföldre a parlamenti kapcsolatokat ápolandó. Milyen nemzetközi jogi vagy nemzetközi udvariassági szabály alapján állapítható meg az őt megillető státus?

338. Az Alkotmánybíróság 5 tagja részt vett Párizsban az Alkotmánybíróságok soros konferenciáján. Megilleti-e őket valamilyen mentesség vagy kiváltság? Abból a tényből, hogy a hatályos magyar szabályok szerint a diplomata-útlevelekre jogosultak az alkotmánybírák, háramlanak-e következmények a meglátogatott államra? A magyar nagykövet mennyire működjön közre programjukban?

339. Brüsszel, Párizs és Strasbourg számos európai rendezvénynek ad otthont. Vonatkozik-e valamilyen mentesség az Európa Parlament plenáris illetve bizottsági üléseire érkező képviselőkre vagy azokra, akiket a tagállami parlamentek delegáltak az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésére?

340. Brüsszel, Párizs és Strasbourg számos európai szervezetnek otthont ad. Vonatkozik-e valamilyen mentesség az EU melletti belga misszió, illetve a párizsi Nyugat-Európai Unió, az Unesco és a strasbourgi Európa Tanács melletti francia missziók épületeire és munkatársaira?

341. Helyszíni szemlét hajt végre a Nemzetközi Bíróság a bőszi vizierőművel összefüggő per keretében. Vonatkozik-e rájuk valamilyen speciális szabály, rendelkeznek-e kiváltságokkal és mentességekkel? A két állam kormánya mit teygen a nemzetközi jog, a nemzetközi udvariasság és a célszerűség elveit szem előtt tartva?

342. X állam konzulátust is kíván nyitni Magyarországon, dél-magyarországi konzuli kerülettel. Nézzen utána, hogy X állam tekintetében az 1963. évi bécsi egyezmény köti-e Magyarországot és van-e hatályos kétoldalú egyezményünk, amely irányadó!

342. Magyarország Z urat nevezi ki Romániába, a kolozsvári konzulátus élére. Kérjen számára jegyzékben exequaturt!

343. 1997-ben Magyarország kolozsvári konzulátusának épületéről egy tololétras szerelőkocsival érkező személy leveszi a magyar zászlót, a konzul nagy megdöbbenésére. Néhány hónappal később Románia szegedi konzulátusának faláról eltűnik a hivatalos feliratot hordozó réztábla. Mit tehet ilyen esetben a konzuli misszió vezetője általában illetve akkor, ha tettenérés történik? Melyek a fogadó állam kötelezettségei?

344. Az 1963-as bécsi egyezmény értelmében általában véve a konzuli épület mentessége mennyiben más, mint a diplomáciai épületé?

345. Az 1963. évi bécsi egyezmény értelmében a konzuli tisztviselő mentessége mennyiben más, mint az 1961. évi bécsi egyezmény szerint a diplomatáé?

346. 1994-ben történt, hogy az egyik fejlődő ország párizsi konzulja gyakorlatilag rabszolgaként hozott magával egy gyermekkorú lányt és durva testi fenyítésben részesítette minden apróbb hibáért. A lány végül megszökött és a helyi rendőrszobába menekült. Köteles volt-e a rendőrség kiadni a konzulnak a szerinte "tulajdonát" képező lányt? Az egyik jogvédő szervezet pedig azzal a kéréssel fordult az igazságügyminiszterhez és a külügyminiszterhez, hogy teljesítsék az ILO-nak a gyermekmunkát tiltó illetve a rabszolgamunkát tiltó egyezményekből illetve az Emberi Jogok Európai Egyezményéből fakadó kötelezettségüket és emeljenek vádat a konzul ellen. Hivatkozhat-e ebben az esetben a konzul saját státuszára?

347. 1994-ben történt, hogy egy másik fejlődő ország párizsi konzulja nemi erőszakot követett el a gyermekeire vigyázó (baby-sitter) lány sérelmére. Lehet-e büntető eljárást indítani a konzul ellen?

348. A rendszerváltás egyik velejárójaként a magyar állam feladta tartózkodását az ún. tiszteletbeli konzulok intézményével szemben. Ki lehet tiszteletbeli konzul, milyen jogosítványai vannak, élvez-e valamilyen típusú mentességet? Jár-e előnyökkel a tiszteletbeli konzul intézménye?

349. Jegyzékben jelentse be, hogy Magyarország tiszteletbeli konzulnak nevezi ki Y urat Franciaországban Colmar városába és az azt övező alsó-rajnai megyére kiterjedő konzuli kerülettel. (A külügyminisztérium az alábbi jogosítványokkal bízta meg Y. urat: 1....., 2....., 3.....) Kell-e számára exequaturt kérni?

350. Románia több bonni diplomatája került 1997-1998 fordulóján gyanúba, hogy csúszópénzért hamis útlevelet adtak illegális bevándorlóknak illetve olyanoknak, akiket kisebb-nagyobb bűncselekmények miatt körözött a német rendőrség. Milyen lépést tehet az illetőkkel szemben a német rendőrség?

351. 1997-ben Budapesten az egyik nagykövetség munkatársai kerültek gyanúba, hogy a státuszuk alapján a diplomáciai csomagküldő hálózatokban vámmentesen vásárolt alkoholt és cigarettát eladták, s ráadásul igen komoly kereskedelmi tételről volt szó. Mit tegyen a Külügyminisztérium, mivel a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága illetve az APEH vezetése egyre energikusabban bűzdítja fellépésre?

352. Számos országban működnek olyan zárt csomagküldő szolgálatok, amelyek a diplomáciai képviseltek számára vámmentes vásárlást biztosítanak. Itt a vámmentesség egy személyre szabott

kvótát jelent alkoholban is, dohányárúban is. (Ezt a kvótát az egészségére adó diplomata egyébként családjával együtt sem tudja kimeríteni.) Megteheti-e a diplomata, hogy a reá jutó tételt illetve annak maradékát másnak átadja?

353. Franciaországban a diplomaták számára a Külügyminisztérium illetve a közlekedési rendészet autónyilvántartása fejenként 2 diplomata rendszámot biztosít, feltételezve, hogy a felcségnak is van autója. Amennyiben a diplomata ténylegesen csak egy gépkocsival rendelkezik, követ-e el jogsértést, ha a "felesleges" rendszámot átengedi olyan személynek, aki nem diplomata rangú kiküldött?

354. Franciaországban a diplomaták a benzinben foglalt adók jelentős része alól mentesülnek, olyan módon, hogy a francia külügyminisztérium Shell- és ESSO vásárlási bónokat ad el a nagykövetségeknek, s ott ezeket a nagykövetségi gépkocsik illetve a diplomata és az admin. személyzet felé továbbadják. Amennyiben nem használja fel a nagykövetség az általa felvásárolt mennyiséget átadhatja-e a maradék egy részét nem diplomáciai kiküldötteknek? A diplomata megteheti-e, hogy nála levő barátainak gépkocsijaiba az ő benzinjegyeivel vásárolja a benzint?

355. Diplomátának elegánsabb dolog lenni, mint adminisztratív-technikai személyzetnek s ez a mentességek-kiváltságok tekintetében is jelent komoly előnyt. Ezért logikus az egyén illetve bizonyos házon belüli lobbik törekvése arra, hogy minősüljenek át diplomatává, illetve segédszemélyzetből "admin"-ba. Köteles-e a fogadó állam tudomásul venni, ha a távirászt a küldő állam követségi attasé vagy éppen III.o. titkár ranggal ruházza fel, de továbbra is a távirászi munka végzése a feladata?

356. X.Y. admin státusban érkezett ki a nagykövetségre, de egy évvel később otthoni egyeztetés alapján átminősítették diplomatastátusba III.o. titkárrá s ekkor körvonalazták azokat a funkciókat is, amelyeket be kell töltenie. Köteles-e a fogadó állam elfogadni az ilyen státusváltást?

357. X.Y. újonnan előléptetett diplomata anyagilag most, párizsi kihelyezése alatt szeretné megalapozni otthoni életét. E cél jegyében nem kíván benzint vásárolni "drága pénzért" Németországban, hanem a franciaországi benzinjegyeiért nemcsak gépkocsija tankját tölti csurig tele a határon, hanem három műanyagkannát is megtölt és behelyezi a csomagtartóba. A közlekedés biztonságának veszélyeztetése címén felelősségre vonható-e illetve diplomata státuszának észlelése esetén mit tehet a francia autópálya rendőrség?

(Franciaországban a diplomaták a benzinben foglalt adók jelentős része alól mentesülnek, olyan módon, hogy a francia külügyminisztérium Shell- és ESSO vásárlási bónokat ad el a nagykövetségeknek, s ott ezeket a nagykövetségi gépkocsik illetve a diplomata és az admin személyzet felé továbbadják.)

358. A nagykövetség egyik diplomatája otthoni barátai számára és az ő megbízásukból rendszeresen vámmentes iparcikket vásárol a zárt diplomáciai ellátó hálózatokban, azokat CD sávon áthaladva a magyar vámvizsgálat alól kivonja majd azokat otthon számukra eladja. E tranzakció sorozat közben sérültek-e valamely állam jogi szabályai?

359. A nagykövetség egyik diplomatája felfedezi, hogy fogadó államában a fából készült nyaraló épületek ára töredéke a magyarországinak s ezért ilyeneket vásárol, azt hazaszállíttatja, elvámoltatja, majd a szabad piacon eladja. Sérült-e a fogadó állam érdeke, esett-e sérelem a diplomáciai jogon?

360. A nagykövetség diplomatája komolyan érdeklődik a műkincsek iránt és azzal a gondolattal foglalkozik, hogy műkincskereskedelem területén kellene megpróbálnia a szerencséjét. Fogadó államból való kiutazásaikor egy-egy ikont vagy egyéb tárgyat átvisz csomagjában. Most azonban a

vámtestek csomagjainak felnyitására kérik, amelyben ismét van egy értékesebb tárgy, amelynek a kivitele csak a megfelelő főhatóság tanusítványával lehetséges. Mi a teendő?

IX. Nemzetközi jogi felelősség

361. Magyarozza meg, hogy miért halad előre olyan lassan a nemzetközi jog kodifikációja. Váolja fel, mi az alapja a nemzetközi jogi felelősségnek?

362. "Görömböly községben polgárörtség működik."- olvashatjuk a település tábláján. Amennyiben a polgárörtség a településen megálló X ország diplomatájának gépkocsiját a diplomata tiltakozása ellenére is átvizsgálja, ez a tény betudható-e a magyar államnak?

363. Egy települési önkormányzat döntése milyen feltételek mellett alapozhatja meg a magyar állam felelősségét?

364. Az Országgyűlés külügyi bizottsága az Alkotmánybíróság X ügyben hozott döntése nyomán áttekinti a nemzetközi szerződések végrehajtását a magyar jogrendszerben. Kiderül, hogy a magyar parlament nem alkotott meg több olyan törvényt, amely pedig az adott nemzetközi szerződés végrehajtásához szükséges lenne. E tény megállapítása után az is kiderül, hogy a kormány azonban nem nyújtotta meg a törvényjavaslatot. A nemzetközi jogi felelősség szempontjából a törvényhozó vagy a végrehajtó mulasztása alapján állapítható meg ebben az esetben a felelősség?

365. A 80-as években Guatemala állam nagykövetét magyarországi lakása előtt súlyosan megsebesítette egy merénylő, aki a rendőrség gyanúja szerint bosszú áldozatává lett, mivel nagyköveti kinevezése előtt igazságügyminiszterként irányította a harcot a kábítószertermelő-kereskedő hálózatok ellen. 1998-ban Bulgária budapesti nagykövetségén dolgozó diplomatájának holttestét lakásán fedezték fel, a hírek szerint homoszexuális partnerei állhattak rajta bosszút. 1996-ban Magyarország teheráni kereskedelmi kirendeltségének diplomatabeosztású vezetőjét és feleségét a helyi illetőségű magánalkalmazott megölte illetve súlyosan megsebesítette. Milyen feltételek mellett lehet beszélni esetleg a fogadó állam felelősségről ezekben az esetekben?

366. Az Orosz Föderáción belüli Csecsenföldön a háborús események után humanitárius segítségét nyújtó Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat két munkatársát 1998-ban egy csecsen csoport, akik nem tartoztak a csecsen autonómia kormányának tényleges kontrollja alá, elrabolta. Betudható-e ez a nemzetközi jogi felelősség szempontjából Oroszországnak?

367. Az ENSZ balsikerű szomáliai akciója után többek között az is kiderült, hogy az ENSZ-fellépést fegyveresen elutasító "Aidid tábornok" tartózkodási helyét kutató egyik olasz katonai egység katonái kínvallatást alkalmaztak több elfogott gerillával szemben is. Egy ilyen egyértelmű hadijogsértés Olaszország vagy az Egyesült Nemzetek Szervezetének felelősségét idézi-e fel?

368. Több súlyos közlekedési balesetet is okoztak Taszár környékén illetve Somogy megyében az IFOR-csapatok különböző gépkocsijai. A közlekedési balesetek felidézhetnek-e nemzetközi jogi felelősséget? Ha igen, úgy a tagállamokét vagy az IFOR elnevezés alatt megjelenő konglomerátumét?

369. Az Európa Tanács emberi jogvédelmi rendszerében merült fel, hogy az ún. Észak-Ciprusi Török Köztársaság területén történt emberi jogsértést be lehet-e tudni Törökországnak, aki a területet katonai megszállása alatt tartja?

370. Bosznia-Hercegovina a hágai Nemzetközi Bíróságon pert indított a genocidium-egyezmény megsértése miatt Szerbia ellen azon az alapon, hogy a Karadzics-féle államalakulat tettei Szerbia

felelősségét idézték fel. Értelmezze ezt a problémakört, milyen feltételektől függ az érvelés helytálló volta?

371. A magyar kormánynak felajánlják, hogy a Biztonsági Tanács döntését megvalósító állam által szervezett koalíció tagjaként vegyen részt Y államban zajló polgárháború megfékezésében. A külügyminiszter arról tájékoztatja a kormányt, hogy Y állam kormánya tulajdonképpen vesztesre állt, de az ellene harcoló egységek ideológiája komoly veszélyt jelent a szomszédokra. A kormány maga kérte a fegyveres támogatást a koalíciótól. Egyértelmű a határozat szövegéből, hogy a Biztonsági Tanács a VII. fejezet alapján hozta meg a döntését. A külügyi bizottságot is tájékoztatni akarja a kormány, ott azonban több képviselő vitatja azt, hogy egy ilyen behívás vagy döntés elegendő-e ahhoz, hogy ne lehessen belügyekbe való beavatkozásnak minősíteni. Milyen általános érveket hozna Ön fel?

372. A jogos önvédelmet milyen formában ismeri a nemzetközi jog? - teszi fel a kérdést a külügyi bizottságban az egyik képviselő a külügyminiszternek. Nyújtson neki segítséget!

373. A kockázati felelősség a nemzetközi jog mely területein érvényesül?

374. A nemzetközi jog ismeri-e a vagyoni és a nem vagyoni kár megkülönböztetését?

375. X.Y. magyar állampolgárként látta meg a napvilágot, de Magyarországot 1948-ban elhagyta és Franciaországban telepedett le, ahol utóbb állampolgárságot is szerzett. A 90-es években ő is igazoltatta magyar állampolgárságának fennállását és megkapta a magyar útlevelet is. Amennyiben egy 3. országban érdekeit súlyosan megsértik, melyik államhoz fordulhat diplomáciai védelemért? Ez a 3. ország milyen tényezőktől teszi függővé a kezdeményezés elfogadását?

376. A maastrichti egyezmény ténylegessé tette az uniós polgárság intézményét abban az értelemben is, hogy az EU-tagállamok bizonyos feltételek esetén diplomáciai védelmet nyújthatnak egy másik EU-tagállam polgárának egy nem EU-tagállamban. A nem EU-tagállamok kötelesek-e elfogadni egy másik EU-tagállam fellépését? Amennyiben az illető születése óta nem is saját államában élt, hogyan értelmezhetjük a "ténylegesség" szabályát?

377. Az egyik magyar nagyvállalat jelentős részvénypakettet szerzett meg az X. országban tevékenykedő wolfrámkitermelő részvénytársaságban. Szabad választások nyomán azonban olyan kormány kerül hatalomra, amelyik erőltetett ütemben államosítja a jelentős üzemeket. Az említett nagyvállalat vezérigazgatója bejelentkezik a külügyminiszternél, és várhatóan arra kívánja rábeszélni őt, hogy Magyarország teljes súlyával lépjen fel az ő érdekében és konzuli sőt lehetőleg diplomáciai védelmet nyújtson számára. Nyújthat-e diplomáciai védelmet egy állam egy részvénytársaságnak illetve a fő részvényeseknek? Ha úgy gondolja, hogy igen, úgy milyen feltételek mellett?

378. Paraguay 1998-ban pert indított az Egyesült Államok ellen a Nemzetközi Bíróságon, mivel az egyik tagállamban elkövetett bűncselekményéért halálra ítélték egy paraguayi állampolgárt. Az elítélt a bonyolult fellebbezési és kegyelmi eljárások hosszú idejét a siralomházban ("death row") tölti el: a paraguayi konzul ügyvédi segítséget is szeretett volna állampolgárának adni, ezt azonban megtagadták tőle. Ön szerint sérelem esett-e a konzuli jogon, úgy ahogyan azt a szokásjog illetve az 1963. évi bécsi egyezmény tartalmazza?

379. F. állam nagykövete bejelentkezik a külügyminiszternél, mivel diplomáciai védelmet kíván nyújtani állampolgárának, akit álláspontja szerint egy hosszadalmas eljárás során a nemzetközi jogot sértően kezeltek. Miközben a külügyminiszter a találkozóra készül, Önt kéri meg, nézzen utána, hogy az illető kimerítette-e az ún. jogorvoslati fórumokat. A jelenlegi közigazgatási és igazságszolgáltatási struktúrát figyelembe véve ez konkrétan milyen fórumokat jelent?

380. Az egyik magyar nagyvállalat megkívánja vásárolni az egyik kelet-európai privatizáció során Z nyersanyagkitermelő vállalatot. A tender-feltételek között az is szerepel, hogy a "vásárló kötelezi magát, semmilyen körülmények között sem fog diplomáciai védelmet kérni". Az RT vezérigazgatója a külügyminisztérium nemzetközi jogi főosztályához fordul, hogy van-e érdemi tartalma és következménye egy ilyen feltétel elfogadásának?

381. X állam jegyzéket küldött a külügyminisztériumnak, hogy az egyik parlamenti pártjának vezető személyét a magyar hivatalos személyek részéről inzultusok érték Magyarországon átutaztában és ezért elégtételt kér. Amennyiben az állítás megfelel a valóságnak, az elégtételnek milyen fajtáira lehet gondolni?

382. A magyar kormány fontolóra veszi egy újabb ügynek a hágai Nemzetközi Bíróság elé vitelét. A kormány ülésére a külügyminiszternek előterjesztést készít s abban ki kíván terjeszkedni arra is, hogy a nemzetközi jogi felelősség tekintetében melyek voltak az Állandó Nemzetközi Bíróság illetve a Nemzetközi Bíróság legfontosabb döntései. Ön, mint a Nemzetközi Jogi Főosztály vezetője, milyen ítéleteket sorolna fel?

383. A parlamenti képviselők között közismerten nagy számban vannak olyanok, akik korábban ügyvédként praktizáltak. A külügyi bizottság ülésén a külügyminiszter beszámol arról, hogy az ENSZ égisze alatt hol tart a nemzetközi jog vétségek és bűntettek kodifikációja. Az egyik volt ügyvéd azt a kérdést teszi fel, hogy mennyiben analóg ez a különbségtétel a magyar büntetőjog által ismert vétségek és bűntettek fogalmi körével?

384. A külügyminiszter egyik beszédében ki akar térni arra, hogy az egyén nemzetközi fórumok előtti egyéni büntetőjogi felelősségének melyek a híres "precedensei" s melyek azok a fórumok, amely előtt ezek az eljárások folytak?

X. Viták békés rendezése

385. Magyarország kapcsolatai feszültté váltak S. állammal, mivel megítélésünk szerint S. állam nem teljesíti szerződéseiben vállalt kötelezettségeit. A külügyminiszternek előterjesztést kell készíteni a kormány számára, hogy milyen lehetőségeink vannak arra, hogy a vita lényegét valamely nemzetközi fórum elé vigyük. Készítse el számára az előterjesztés tervezetét! Vegye számításba azt is, hogy az előző külügyminiszter hivatali idején a Külügyminisztérium alapvetően tartózkodott a nemzetközi vitarendezés igénybevételétől, mondván, hogy "a szomszéd államokkal való baráti kapcsolatok az európai integráció alapkövetelményei..."

386. Magyarország kapcsolatai feszültté váltak S. állammal, mivel megítélésünk szerint S. állam nem teljesíti szerződéseiben vállalt kötelezettségeit. A külügyminiszternek előterjesztést kell készíteni a kormány számára, hogy milyen lehetőségeink vannak arra, hogy a vita lényegét valamely nemzetközi fórum elé vigyük. Az előterjesztés előkészítése során vegye figyelembe, hogy S. állam eddig nem lépett be semmilyen olyan kötelezettségvállalási rendszerbe, amely vitarendezési fórumnak történő előzetes alávétést írna elő.

387. Y állammal nem sikerült vitánkat rendezni, sőt a helyzet inkább elmérgesedik. A nemzetközi jog általános szabályait figyelembe véve milyen elvek vonatkoznak a megoldatlan vitákra?

388. A rendelkezésre álló adatbázisok alapján állapítsa meg, hogy U. állammal fennálló vitánkat milyen nemzetközi jogi fórum elé vihetjük!

389. X állammal az .....évi.....szerződésünk végrehajtása több ponton elmaradt. Készítsen egy jegyzéktervezetet, amelyben diplomáciai tárgyalásokat indítványoz.....szinten a vitás kérdések rendezésére!

390. W állammal az .....évi.....szerződésünk végrehajtása több ponton elmaradt. Készítsen egy jegyzéktervezetet, amelyben diplomáciai tárgyalásokat indítványoz.....szinten a vitás kérdések rendezésére Z. állam bevonásával!

391. A határokon túl élő magyar kisebbségek helyzete nem megfelelően alakult az elmúlt években. Készítsen áttekintést arról, hogy az EBESZ égisze alatt tevékenykedő "nemzeti kisebbségek biztosának" milyen jogosítványai vannak, mennyiben tud közreműködni az érintett államokkal a vita rendezésében!

392. Nézzon utána a rendelkezésre álló adatbázisok felhasználásával, hogy az EBESZ keretei között milyen intézményszerű vitarendezési fórumok állnak rendelkezésre, különös tekintettel a közvetítés intézményére!

393. Soroljon fel példákat a ténymegállapítás intézményének nemzetközi jogi és diplomáciatörténeti alkalmazására! Nézzon utána annak is, hogy például milyen hatályos nemzetközi egyezmények tartalmazzák a ténymegállapítás intézményét!

394. Készítsen áttekintést arról, hogy az ENSZ keretében a viták nem bírói típusú rendezésének milyen lehetőségei vannak!

395. Készítsen áttekintést arról, hogy az Európa Tanács keretében a viták nem bírói típusú rendezésének milyen lehetőségei léteznek!

396. Készítsen áttekintést arról, hogy az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet keretében a viták nem bírói típusú rendezésének milyen lehetőségei léteznek!

397. Készítsen áttekintést arról, hogy az ENSZ főtitkára milyen közvetítési vagy jószolgálati funkciókat látott el az elmúlt években!

398. K. és B. állam között a már hosszabb idő óta létező feszültségek súlyos határincidensek kirobbanásával fenyegetnek nagykövetségeink egybehangzó jelentései szerint. A híreket megerősítik más országokban is, a külügyminiszter pedig azzal tér haza az egyik értekezletről, hogy az egyeztetések eredményeként formálisan Magyarország fogja felhívni a Biztonsági Tanács figyelmét a helyzetre. Készítse el a Biztonsági Tanácshoz intézendő jegyzék tervezetét!

399. K. és B. állam között a már hosszabb idő óta létező feszültségek súlyos határincidensek kirobbanásával fenyegetnek nagykövetségeink egybehangzó jelentései szerint. Az ügy a Biztonsági Tanács elé került, azonban a Biztonsági Tanács az állandó tagok közötti összhang hiánya miatt láthatóan nem tud érdemben dönteni a teendők tekintetében. A külügyminiszter egy szűkörű nemzetközi értekezleten vesz részt, ahol az előzetes információ szerint arról is szó lesz, nem lehetne-e az ügyet a Biztonsági Tanács helyett a Közgyűlésen tárgyalni. Készítse el ennek háttéranyagát, tekintettel az ENSZ alapokmányára és gyakorlatára!

400. Magyarország és Z. állam között hosszabb ideje rendezetlen az ...évi beruházásvédelmi egyezmény végrehajtása. Megítélésünk szerint olyan politikát folytat az adott ország, amelyik gazdaságilag megkérdőjelezhetően és érdemi kártalanítás nélkül államosított több olyan beruházást, amelyet honosaink hajtottak végre néhány évvel ezelőtt. Mivel a két miniszterelnök legutóbbi találkozásánál megállapodott egy *ad hoc* választottbíróóság létrehozásáról az adott ügyre, készítsen

egy tervezetet, amelyet a Z-be látogató külügyminiszter magával vihet, hogy tárgyalási eredményeként lehetőség szerint annak alapján jöjjön létre a testület.

401. A rendelkezésére álló különböző adatbázisok és dokumentáció alapján nézzen utána, hogy Magyarország milyen államokkal kötött olyan kétoldalú megállapodásokat, amelyek a választottbíróság intézményét irányozzák elő az esetleges jogviták rendezésére!

402. A rendelkezésére álló különböző adatbázisok és dokumentáció alapján nézzen utána, hogy Magyarország milyen olyan többoldalú megállapodásokban részes fél, amelyek a választottbíróság intézményét irányozzák elő az esetleges jogviták rendezésére!

403. Készítsen áttekintést arról, hogy a viták békés rendezéséről szóló 1907. évi hágai egyezmény keretei között előírányzott választottbírósági eljárás igénybevételének melyek a feltételei és a fontosabb eljárási szabályai!

404. Készítsen áttekintést arról, hogy az Európai Békéltetési és Választottbírósági Egyezmény keretei között előírányzott választottbírósági eljárás igénybevételének melyek a feltételei és a fontosabb eljárási szabályai!

405. Magyarország és Z állam közötti beruházásvédelmi egyezmény végrehajtása körül támadt jogvita eldöntésére létrehívott választottbíróság Magyarország szempontjából kedvezőtlenül döntött. A külügyminiszter a kormány számára készítendő s a választottbírósági döntést kommentáló előterjesztésében arra is ki kíván térni, hogy lehetséges-e valamilyen jogorvoslathoz folyamodni. Készítsen számára ehhez háttéranyagot!

406. Magyarország és Z állam közötti beruházásvédelmi egyezmény végrehajtása körül támadt jogvita eldöntésére létrehívott választottbíróság Magyarország szempontjából kedvezően döntött, a döntést azonban Z állam láthatóan nem kívánja végrehajtani. Milyen eszközök kínálóznak a választottbírósági ítélet végrehajtásának kikényszerítésére?

407. Magyarország joghatósági elismerő nyilatkozatot tett a Nemzetközi Bíróság javára, U állam azonban nem. Mivel Magyarország.....kérdésekben U-val fennálló jogvitáját a Nemzetközi Bíróság elé szeretné vinni, a külügyminiszter egy kompromisszum-tervezetet is magával kíván vinni tárgyalásaira. Váolja fel, melyek ennek legfontosabb elemei!

408. Keresse meg a bős-nagymarosi vitát a Nemzetközi Bíróság elé terjesztő kompromisszumot. A kompromisszum kérdései mennyiben helyezték kényszerpályára a Nemzetközi Bíróságot?

409. A rendelkezésére álló adatbázisok és dokumentáció alapján nézzen utána, hogy mely államok fogadták el a Nemzetközi Bíróság joghatóságát egyoldalú alávétel révén!

410. A rendelkezésére álló adatbázisok és dokumentáció alapján nézzen utána, hogy milyen fontosabb sokoldalú nemzetközi szerződések írják elő a Nemzetközi Bíróság joghatóságát!

411. A rendelkezésére álló adatbázisok és dokumentáció alapján nézzen utána, hogy mely olyan sokoldalú nemzetközi szerződésekben részes fél Magyarország, amelyek előírják a Nemzetközi Bíróság joghatóságát!

412. Magyarország S. állammal a Nemzetközi Bíróság elé viszi vitáját ....kérdésben. A Külügyi Bizottság ülésén a képviselők számára részletes tájékoztatást kell adni arról, hogy a Nemzetközi Bíróság joggyakorlata mennyiben támasztja alá álláspontunkat. Ennek előkészítése során merül fel, hogy arra is ki kell majd térni, a Nemzetközi Bíróság korábbi tanácsadó véleményeiben olvasható tézisek illetve az Állandó Nemzetközi Bíróság joggyakorlata mennyiben irányadó?

413. Magyarország S. állammal a Nemzetközi Bíróság elé viszi vitáját ....kérdésben. A Külügyi Bizottság ülésén a képviselők számára részletes tájékoztatást kell adni a Nemzetközi Bíróság eljárásának menetéről, várható időtartamáról stb. Készítse el ennek a háttéranyagát!

414. Magyarország S. állammal a Nemzetközi Bíróság elé vitte vitáját ....kérdésben. A Külügyi Bizottság ülésén a képviselők számára részletes tájékoztatást kell adni arról, hogy a Nemzetközi Bíróság ítéletének végrehajtása és kikényszerítése mennyire biztosított a nemzetközi jogban.

415. Magyarország S. állammal a Nemzetközi Bíróság elé vitte vitáját ....kérdésben. A Külügyi Bizottság ülésén a képviselők számára részletes tájékoztatást kell adni arról, hogy a Nemzetközi Bíróság ítéletével szemben van-e jogorvoslati lehetőség.

XI. A kényszer és a nemzetközi jog

416. A külügyminiszter beszédet fog tartani a Magyar ENSZ Társaságban szervezett konferencián, amelynek címe: "Az ENSZ: Öt évtized a béke szolgálatában". Készítse el számára beszédvázlatát, amely alapvetően az erőszak alkalmazása tilalmának történeti kialakulására és az ENSZ-nek a béke megsértőivel szembeni fellépései áttekintésére épül!

417. A külügyminiszter a fejlődő világhoz tartozó F. államba látogat, ahol partnere arra szeretné rávenni, hogy támogassa majd őket abban a törekvésükben, hogy "a gazdasági erőfölény durva kihasználása, mint a szegény államokkal szembeni agresszió különleges formája" címmel az ENSZ közgyűlése elé határozati javaslat kerüljön s ennek Magyarország társszerzője legyen vagy legalábbis utólag támogassa. Milyen álláspontot képviseljünk?

418. Váolja fel, hogy melyek az agresszió alapesetei! A Biztonsági Tanácsnak milyen jogosítványai vannak az agresszió definíciójának jellegére tekintettel?

419. Az egyéni és a kollektív önvédelmet milyen formában ismeri el az ENSZ alapokmányának és gyakorlatának tanúsága szerint?

420. A Biztonsági Tanács a 90-es években a bosznia-hercegovinai háborús konfliktus során az egykori Jugoszlávia teljes területére fegyverszállítási embargót hirdetett meg. Ennek érvényesítése jelentősen megnehezítette a sarajevo-i kormány helyzetét, mivel ő nem jutott fegyverekhez, míg addigra a Jugoszláv Néphadsereg fegyverzetének jelentős részét átjárták vezetői a Karadzics-féle szerb erőknél. Túllépte-e hatáskörét a Biztonsági Tanács? A jogos védelem megnehezítésével megsértette-e a Biztonsági Tanács az ENSZ alapokmányában foglalt elveket és konkrét szabályokat?

421. Az önrendelkezési jog érvényesítése érdekében folyamodhat-e egy nép fegyveres erőszak alkalmazásához? Egy szomszédos állam nyújthat-e a nemzetközi joggal összeegyeztethető fegyveres segítséget a) a felkelőknek vagy b) a kormánynak?

422. Egy terrorista csoport hatalmába kerít egy izraeli lajstromozású repülőgépet. A túszedők az ugandai Entebbe repülőtérén szállnak le: az izraeli titkosszolgálat technikai adatai alapján azt a meggyőződését tolmácsolta kormányának, hogy az ugandai kormányzat végsősoron összejátsszik a terroristákkal. Az izraeli kormány egy speciálisan kiképzett anti-terrorista egységet küldött a helyszínre s az az ugandai hatóságokat is meglepve leszállt és fegyveresen kiszabadította a túszoikat, fegyverrel is távoltartva magukat az ugandai egységeket. Értelmezze ezt az esetet az erőszak alkalmazásának jogszerűsége szempontjából!

423. 1979-ben az Egyesült Államok teheráni diplomáciai és személyzetét fogságba ejtették az ún. iszlám diákok, s egy idő után a személyzet őrzését az iráni rendőrség, hadsereg és népfőlkelő milicisták vették át. Az Egyesült Államok egy speciálisan kiképzett katonai kommandója 1980 április 24-25-ikén sikertelen akciót hajtott végre a túszok kiszabadítására. (Az egység helikopterei behatoltak Irán területére, de bizonyos balesetek miatt a kiszabadítás megkezdése előtt vissza is vonultak.) Értelmezze ezt az esetet az erőszak alkalmazásának jogszerűsége szempontjából!

424. Az NDK-fennállása idején egy ízben az amerikai katonák által kedvelt nyugat-berlini La Belle discot felrobbantották és igen nagy volt az áldozatok száma. Az Egyesült Államok titkosszolgálatára lehallgatási és egyéb technikákkal arra a megállapításra jutott, hogy líbiai megbízásból hajtották végre a nemzetközi terrorizmus Kelet-Berlinből átjutott körözött vezetői a robbantást. Az Egyesült Államok légierője megtorlásul bombázta Kadhafi államfő lakóhelyeként számontartott laktanyát. Értelmezze ezt az esetet az erőszak alkalmazásának jogszerűsége szempontjából!

425. Az ún. Sidra-öblöt Líbia parti tengerének tekinti, amit az Egyesült Államok nem tart összegyeztethetőnek a tengerjog hatályos szabályaival. (Az államok jelentős része jogilag szintén tagadja a líbiai igényeket jogosságát.) Az USA katonai jelenlétével is nyomatókat ad álláspontjának: 1982 nyarán a Sidra-öblbe behajózó 6. flotta egyik repülőgépanyahajója felé közeledő két líbiai gépet észleltek a lokátorok és a katonai felderítés egyéb eszközei. Mivel a gépek áthaladtak azon a távolságon, amelyet az USA biztonsági zónájának tekint, az amerikai repülőgépek az egyik líbiai gépet lelőtték, a másikat távozásra kényszerítették. Értelmezze ezt az esetet az erőszak alkalmazásának jogszerűsége szempontjából!

426. A külügyminiszter vezeti a magyar delegációt a genfi hadijogi szabályok végrehajtásának áttekintéséről és esetleges továbbfejlesztéséről szervezett genfi diplomáciai konferencia megnyitására. Készítsen számára áttekintést a humanitárius jogi szabályok fejlődéséről!

427. A rendelkezésre álló adatbázis és dokumentáció alapján készítsen kimutatást arról, hogy Magyarország milyen olyan egyezményeknek részese, amelyek a hadviselés törvényeit és szokásait, a hadviselés módjait vagy eszközeit szabályozzák, korlátozzák!

428. A Bosznia-Hercegovinában az IFOR-keretében szolgálatot teljesítő magyar katonai egységek felváltására érkező kontingens felkészítésébe Önt is bevonják. Előadásának arra kell irányulnia, hogy a polgárháborúra és a nemzetközi fegyveres konfliktusokra vonatkozó humanitárius jogi szabályozás mennyiben különbözik. Térjen ki arra is, hogy az ENSZ, IFOR stb. "beavatkozása" egy polgárháborúba megváltoztatja-e az alkalmazandó humanitárius jogi szabályok terjedelmét, jellegét!

429. Készítsen áttekintést arról, hogy az egykori Jugoszláviában elkövetett emberiségellenes bűncselekmények felelősei felett bíraskodó nemzetközi törvényszék milyen ügyeket bíralt el!

430. A honvédelmi miniszter részt vesz a NATO egyik értekezletén, ahol az atomfegyverekre vonatkozó doktrínájukat tekintik át. Az ülésen az egyik tagállamban a parlamenti választások eredményeként győzelmet aratott pártkoalíció részéről olyan hadügyminiszter is részt vesz, akinek atomfegyverellenes nézetei közismertek. Az ülésre felkészülve a honvédelmi miniszter szeretné áttekinteni, hogy a Nemzetközi Bíróságnak az atomfegyverek alkalmazásáról és az azzal való fenyegetésről adott tanácsadó véleménye mennyiben határolja be az államok mozgásszabadságát. Önt jelölik ki, hogy képviselje a külügyminisztériumot a háttérértekezleten.

431. Önt is beosztják abba a delegációba, amely részt vesz "A semlegesség és nemzetközi jog" c. nemzetközi jogi szemináriumon. Készítsen háttéranyagot, amelyik felsorolja a semlegességre vonatkozó legfontosabb nemzetközi jogi szabályokat!

432. Önt is beosztják abba a delegációba, amely részt vesz "Az állandó semlegesség, a pozitív semlegesség és az el nem kötelezettség: múlt vagy jövő?" c. nemzetközi jogi szemináriumon. Készítsen háttéranyagot, amelyik felsorolja az ezekre vonatkozó legfontosabb nemzetközi jogi szabályokat és példákat, kitérve arra is, hogy a szuperhatalmi szembenállás elmúltával lehet-e létjogosultsága ezeknek az intézményeknek!

XII. A nemzetközi béke megóvásának intézményei

433. Az ENSZ alapokmányában felvázolt intézményrendszer mennyiben garantálja a béke megvédését? Az ENSZ tényleges intézményei illetve gyakorlata ezt mennyiben támasztják alá?

434. Készítsen áttekintést arról, az utóbbi években a Biztonsági Tanács milyen helyzeteket minősített a nemzetközi béke megsértésének! Milyen esetekben hivatkozott az ENSZ Alapokmány VII. fejezetére?

435. Készítsen áttekintést arról, hogy az .....évben a Biztonsági Tanács mely államokat vagy mely szervezeteket jogosította fel arra, hogy a BT határozatának kikényszerítésére minden eszközt igénybe vegyenek!

436. J állam függetlenné vált F szövetségi államtól, azonban F kormányzata a J területen található fegyveres erőket átjászta f etnikum paramilitáris szervezeteinek, akik így egy öldöklő polgárháborút robbantanak ki a lakosság j etnikumát lakóterületeiről elűldözve. Készítsen áttekintést arról, hogy a 90-es évek jugoszláv fegyveres konfliktusának tapasztalatai alapján milyen lépések várhatók az ENSZ részéről!

437. K állam egy villámháborús akcióval egyik napról a másikra bevonult G állam területére s a kormánynak a hivatalos hírügyökség által terjesztett nyilatkozata szerint "figyelembe véve a g lakosságnak a spontán tömeggyűléseken is kifejezésre juttatott egyöntetű akaratát, hozzájárult ahhoz, hogy G különleges státuszú tartományként csatlakozzon K-hoz." Készítsen áttekintést arról, hogy Irak kuvaiti kalandja fényében milyen lépések várhatók az ENSZ részéről!

438. H állam lakossága a többséget alkotó s egymással rokon nyelvet beszélő z és zs etnikumokból illetve a tőlük nyelvilag és testi jellemzőiket is tekintve elkülönülő r népből áll. Mivel a gyarmati időszakban X gyarmatosító hatalom a rendőrség legénységi és altiszti állományába jelentősen bevonta a lakosság r elemeit, így a függetlenné válás után mint a korábbi rendszer "kollaboránsai", jogilag és társadalmilag is másodrangú állampolgárnak minősültek s rendszeresen vezettek a lázongó r-ek ellen büntető hadjáratokat a z és zs etnikumú tiszti osztagok. A H államot irányító Kjulubampa tábornok nemzetközi konferenciára utazik, de repülőgépe lezuhan. Ekkor a z tisztikar vezetésével z lakosság rázúdul az r falvakra, azonban zs lakosság a zs altisztek vezetésével r mellé áll, és a z katonaság vereséget szenved. A vezetői ellenőrzés alól kicsúszott bosszúszomjas r lakosság a z falvak felé vonul, megbosszulni négy évtized megaláztatásait.

Van-e jogcím arra, hogy a Biztonsági Tanács foglalkozzon a kérdéssel? Ha igen, hozhat-e kötelező erejű határozatot? Befolyásolja-e a helyzet megítélését az a tény, hogy a szomszédos K, L és M államokban szintén jelentős a z, zs és r lakosság aránya és egy esetleges menekülthullám felboríthatja a törékeny etnikai egyensúlyt?

439. A rendelkezésére álló adatbázisok alapján készítsen áttekintést arról, hogy jelenleg milyen államokkal szemben van érvényben fegyverszállítási, kereskedelmi vagy egyéb embargó a Biztonsági Tanács valamely határozata alapján!

440. Magyarországon a Büntető Törvénykönyv 261/A §-a tartalmaz rendelkezéseket a különböző kereskedelmi embargók megsértőivel szembeni büntetőjogi fellépésről. Készítsen áttekintést arról, hogy a jelenleg hatályban levő embargók tekintetében Magyarország megtette-e a szükséges kormányzati lépéseket!

441. A new yorki magyar ENSZ-misszió távirata szerint a Biztonsági Tanács elítélte Z államot amiatt, hogy fegyveresen behatolt W állam területére s azonnali távozásra szólította fel. Egyszersmind embargót rendelt el, amely a következő termékekre illetve szolgáltatásokra vonatkozik: a).....;b).....;c).....;d)..... stb. A határozat végrehajtásáról a tagállamok 30 napon belül tartóznak beszámolni a BT által felállított szankciós bizottságnak. Készítse el a külügyminiszternek a kormány elé benyújtandó előterjesztésének tervezetét, kitérve a teendő lépésekre is!

442. A new yorki magyar ENSZ-misszió távirata szerint a Biztonsági Tanács várhatóan el fogja ítélni Q államot amiatt, hogy fegyveresen behatolt P állam területére s azonnali távozásra szólítja fel. Különböző politikai megfontolások miatt az állandó tagok azt szeretnék, ha a kérdésre néhány közép-európai állam hívná fel a szervezet figyelmét, közte Magyarország is. Készítsen határozati javaslattervezetet a BT határozatok szokásos stílusában, amelyet a szervezetben köröztetni lehet!

443. Az országgyűlés külügyi és honvédelmi bizottsága együttes ülésen fogja áttekinteni a Föld különböző válságövezeteibe telepített tűzszünet-megfigyelő és békefenntartó ENSZ-erők egységeiben szolgáló magyar katonatisztek szolgálati tapasztalatait. A külügyminiszter számára készítsen egy rövid vázlatot arról, hogy az ilyen típusú ENSZ-erők státusára milyen fontosabb nemzetközi jogi szabályok vonatkoznak!

444. Az országgyűlés külügyi és honvédelmi bizottsága együttes ülésen fogja áttekinteni a különböző válságövezetekbe telepített tűzszünet-megfigyelő és békefenntartó, de nem az ENSZ-hez kötődő nemzetközi erők státusát, mivel várható, hogy Magyarország rövidesen felkérést kap arra, hogy B állam kérésére odabevonuló ..... nemzetközi erőkbe küldjön egy kisebb kontingenst. A külügyminiszter számára készítsen egy rövid vázlatot arról, hogy az ilyen típusú nemzetközi erők státusára milyen fontosabb nemzetközi jogi szabályok vonatkoznak!

445. Készítsen áttekintést arról, hogy melyek azok a fontosabb fegyverzetkorlátozási egyezmények, amelyekben Magyarország is részes fél!

XIII. A nemzetközi gazdaság és a nemzetközi jogi szabályok

446. Mivel a Köztársasági Elnök is részt vesz a "Fejlett és fejlődő országok: a világkereskedelem a III. évezredben" címmel rendezett nagyszabású konferencián, készítsen számára háttéranyagot ahhoz, hogy az ún. Észak-Dél kereskedelem nemzetközi jogi intézményei mennyiben térnek el a fejlett és közepesen fejlett államok kereskedelmi intézményeitől!

447. A Köztársasági Elnök vezeti a magyar delegációt az "Új gazdasági világtrend: valóság, remény vagy illúzió?" elnevezésű ENSZ-konferencián. Önnek kell elkészíteni az első beszédvázlatot.

448. A parlamentben az egyik országgyűlési párt képviselője interpellációt fog intézni a külügyminiszterhez "Meddig csörgeti még a Nemzetközi Valutaalap láncait, miniszter úr?" címmel. Az interpellációs válasz háttéranyaga gyanánt röviden tekintse át az ún. Világbankcsoport (IBRD, IMF, IDA, IFC) működési rendszerét, kitérve a nemzetközi jogi jellegű illetve a nem-nemzetközi jogi jellegű intézményekre és technikákra!

449. A parlamentben az egyik országgyűlési párt képviselője interpellációt fog intézni a külügyminiszterhez "Meg van-e Ön elégedve a CEFTA-együtműködés nemzetközi szerződéseivel, miniszter úr?" címmel. Az interpellációs válasz háttéranyaga gyanánt a rendelkezésére álló adatbázisból keresse ki a CEFTA keretek között született nemzetközi szerződéseket!

450. Az Országgyűlés külügyi bizottságának és az európai ügyek bizottságának együttes ülésén a külügyminiszter beszámol az EU-integrációs tárgyalások eredményeiről és fejleményeiről. A beszámolóban ki fog térni arra is, hogy melyek azok a területek, ahol a nemzetközi szerződések érvényesülnek s hol van az a terület, ahol az ún. közösségi jog érvényesül. Készítse el ehhez a ponthoz a koncepcióvázlatot!

XIV. A térségek nemzetközi jogi szabályrendszere

451. Az ENSZ-égisze alatt konferenciát rendeznek az univerzális tengerjogi egyezmények végrehajtásának tapasztalatairól. Magyarország is képviselteti magát az értekezleten és a delegációba Önt is beosztják: erre felkészülve készítse vázlatot arról, hogy melyek voltak a nemzetközi tengerjog huszadik századi fejlődésének fontosabb csomópontjai!

452. Az ENSZ-égisze alatt konferenciát rendeznek az univerzális tengerjogi egyezmények végrehajtásának tapasztalatairól. Magyarország is képviselteti magát az értekezleten és a delegációba Önt is beosztják, egyszersmind feladatául szabva annak áttekintését, hogy az ENSZ Tengerjogi Bírósága eddigi joggyakorlatában milyen ügyeket tárgyalt. Készítse el ennek vázlatát, a rendelkezésére álló adatbázisok felhasználásával!

453. Az ún. Sidra-öblöt Líbia parti tengerének tekinti, amit az Egyesült Államok nem tart összegyeztethetőnek a tengerjog hatályos szabályaival. Mivel a libiai ügyvivő bejelentkezett ebben az ügyben a külügyminiszternél, ő előzetesen át kívánja tekinteni a kérdés nemzetközi jogi hátterét, és ezzel Önt bízza meg.

454. Nézzon utána, hogy Magyarország, mint tengerparttal nem rendelkező állam, élvez-e a tengerhez való kijutás tekintetében bizonyos jogosítványokat a tengerjogi szerződések vagy a békeszerződések értelmében!

455. Készítsen egy olyan rajzvázlatot, amely szemléletesen mutatja a különböző tengeri övezeteket, azok szélességét és a rájuk vonatkozó fontosabb nemzetközi jogi szabályokat!

456. Az európai uniós csatlakozási tárgyalásokon a következő fordulója a tengerjoggal foglalkozni. A tárgyalási fordulóra kiutazó magyar delegáció egyik tagjaként Önnek arról kell háttéranyagot készítenie, hogy a tengerjogra vonatkozó általános nemzetközi jogi szabályok hogyan alakultak a Nemzetközi Bíróság ítélkezési gyakorlatának fényében. (A delegáció többi tagjaira hárul a nemzetközi közjogi és az európaijogi-közösségi jogi szabályozás összevetése.)

457. A miniszterelnök németországi látogatásába beiktatnak egy látogatást is az ENSZ Tengerjogi Bíróságán. Készítsen számára háttéranyagot arról, hogy mivel foglalkozik ez a testület.

458. A környezetvédelmi miniszter részt vesz EU-kollégáinak egyik kibővített ülésén, ahol a téma a "tenger és a környezetvédelem". Készítsen számára háttéranyagot ehhez, bemutatva a legfontosabb nemzetközi jogi szabályokat.

459. A külügyminiszter képviseli Magyarországot "A tenger: az emberiség közös öröksége" elnevezésű ENSZ-konferencián. Készítsen számára rövid áttekintést arról, hogyan alakult ki ez a fogalom és jogilag mit takar!

460. A miniszterelnök törökországi látogatást tesz és programjába beiktattak egy látogatást Konstantinápolyban is. Készítsen számára háttéranyagot a Boszporuszra és a Dardanellákra vonatkozó nemzetközi jogi szabályozás lényegéről!

461. Több ország részéről is érkeznek jelzések arra vonatkozóan, hogy az 1948. évi Duna egyezmény rendelkezéseit a XXI. század követelményeihez kellene igazítani, illetve egyre több államot terhelnek az európai unió bizonyos folyamjogi-közlekedési szabályai. A külügyminiszter egy tárcaközi szakértői értekezletet kér fel, hogy készítsenek elemzést arról, hogy Magyarország hogyan reagáljon, ha hivatalosan is érkezik ilyen kezdeményezés. Erre tekintettel referáljon arról, hogy melyek a Dunára vonatkozó nemzetközi jogi szabályozás legfontosabb anyagi, eljárási és intézményi szabályai!

462. Az újonnan alakult kormány közlekedési minisztere részt vesz EU-kollégáinak egyik kibővített ülésén, ahol a téma a légi közlekedés jogi szabályozása. A delegációban Ön is részt vesz és háttéranyagot kell készítenie, bemutatva a legfontosabb nemzetközi jogi szabályokat. (A delegáció többi tagjaira hárul a nemzetközi közjogi és az európaijogi-közösségi jogi szabályozás összevetése.)

463. A miniszterelnök dél-koreai látogatásának programjába bekerült egy látogatás is azon az emlékhelyen, amelyet a 80-as években a szovjet légvédelem által lelőtt a KAL-007 utasszállító repülőgép áldozatainak emlékére emeltek. A miniszterelnök már csak homályosan emlékszik erre az esetre s azt kéri, nézzen utána, milyen jogi szabályok vonatkoztak a gépek átrepülésére s a földi államnak milyen jogosítványai vannak.

464. A miniszterelnöki egyesült államokbeli látogatása során Kaliforniába is elmegy s a tudományos-technikai együttműködésről és a magyarországi befektetési lehetőségekről tart előadást. Utolsó programpontja az egyetem pasadenai úrkutatási központjában a korábban ott tanító és kutató Kármán Tódor emléktáblájának leleplezése. Egészen röviden idézze fel számára, hogy mit kell tudnunk Kármán Tódorról és például a világűrjog szempontjából miről nevezetes!

465. A külügyminisztert is meghívják "A nemzetközi jog szerepe a világűr békés célú felhasználásában" c. konferenciára. Olyan háttéranyagot kér Öntől, amelyik felsorolja azokat fontosabb sokoldalú nemzetközi szerződéseket, amelyeket az ENSZ-égisze alatt dolgoztak ki.

466. Az újonnan alakult kormány közlekedési minisztere részt vesz EU-kollégáinak egyik kibővített ülésén, ahol a téma az úrkutatásra vonatkozó együttműködés jogi szabályozása a European Space Agency keretei között, arra is figyelemmel, hogy az EU-val együttműködő számos ország szeretne aktívabban közreműködni e téren. A delegációban Ön is részt vesz és háttéranyagot kell készítenie, bemutatva a legfontosabb nemzetközi jogi szabályokat, amelyek "az emberiség közös öröksége" illetve "az emberiség közös adománya" koncepciókat tükrözik. (A delegáció többi tagjaira hárul a nemzetközi közjogi és az európaijogi-közösségi jogi szabályozás összevetése.)